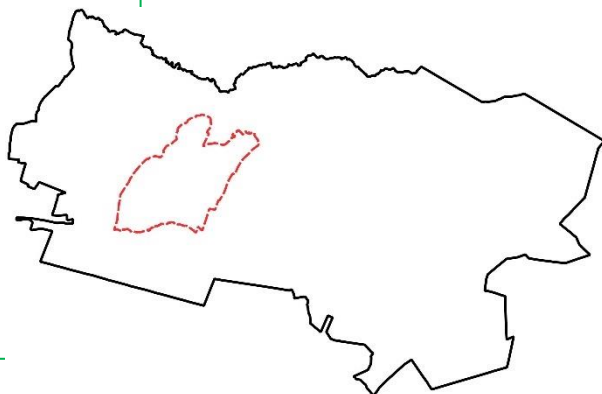

GMINA BOLESŁAW 2017

Prognoza oddziaływania na środowisko

do zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
Gminy Bolesław obejmującej
miejscowości Ujków Nowy, Małobądz
i Krze

Sierpień 2017

Wykonawca:

ul. Rzemieślnicza 1 /801
30-363 Kraków
www.terra-adp.pl

Zespół autorski:

mgr inż. Sabina Ostrowiak
mgr inż. arch. Agnieszka Rozenau-Rybowicz
mgr inż. Danuta Ciepły

1. Wprowadzenie	4
1.1. Zawartość i główne cele projektu	5
1.2. Powiązania z innymi dokumentami	5
1.3. Metoda sporządzania prognozy.....	11
1.4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	11
1.5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	11
2. Stan i przemiany środowiska	13
2.1. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	13
2.2. Stan środowiska i zagrożenia na obszarach objętym projektem zmiany planu, w tym na obszary objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	35
2.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu	42
2.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu miejscowego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	44
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	45
3. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko	49
3.1. Rodzaje i skala przewidywanych oddziaływań na środowisko	49
3.2. Wpływ przewidywanych oddziaływań na obszary Natura 2000	56
3.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	57
4. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań	57
5. Rozwiązania alternatywne	60
6. Wnioski złożone do prognozy	60
7. Bibliografia.....	61

1. Wprowadzenie

Podstawą prawną wykonania prognozy są:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 778 z póź. zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 353 z póź. zm.);

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Krakowie – pismo RDOŚ: OO-411.3.63.2016.MaS z dnia 28 lipca 2016 r.;
- Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Olkuszu – pismo PPIS: PSSE.NNZ.512/20/16 z dnia 26 lipca 2016 r.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu w procesie opracowywania projektu.

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez propozycje zagospodarowania terenu, ustalone w zapisach projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmująca miejscowości Ujków Nowy, Małobądz i Krze.

Prognoza ma za zadanie:

- określić (ocenić i analizować) istniejący stan środowiska oraz jego ewentualne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanych rozwiązań,
- określić pojawiające się zagrożenia wynikające z dopuszczenia przez projekt zmiany planu, innych niż dotychczasowe sposobów użytkowania terenów, obiektów i instalacji, w szczególności na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- sprawdzić, czy zostało uwzględnione – znaczące oddziaływanie obiektów i instalacji, na środowisko i dobra materialne,
- ocenić skutki dla środowiska, wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- sprawdzić i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania – na cele i przedmiot ochrony środowiska obszaru gminy i obszarów sąsiednich – w tym także na obszarach Natura 2000,
- sprawdzić i ocenić, w jakim stopniu proponowane działania i przedsięwzięcia mogą mieć ewentualny niekorzystny wpływ na przyjęte cele ochrony środowiska w obszarach objętych zmianą planu,
- sprawdzić i ocenić, w jakim stopniu projektowane zamierzenie określiło i uwzględniło, sposób i zakres wymaganego zapobiegania negatywnym skutkom

- oddziaływania na środowisko, jego ograniczania lub konieczność zastosowania kompensacji przyrodniczej – w szczególności na ochronę obszarów Natura 2000,
- przedstawiać rozwiązania alternatywne, wobec rozwiązań ujętych w treści projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmującej miejscowości Ujków Nowy, Małobądz i Krze,
 - zawierać informacje o ewentualnym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - zawierać streszczenie w języku niespecjalistycznym.

1.1. Zawartość i główne cele projektu

Podstawą sporządzenia projektu zmiany planu jest Uchwała Rady Gminy Bolesław Nr XIX/166/2016 z dnia 24 maja 2016 roku w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmującej miejscowości Ujków Nowy, Małobądz i Krze, obejmującą obszar o powierzchni ok. 280 ha.

Zasadniczym celem sporządzenia zmiany planu jest przeznaczenie terenu zgodnie z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław. Projekt zmiany planu przewiduje poszerzenie terenów przeznaczonych do zainwestowania (tereny mieszkaniowe, tereny usługowe oraz tereny komunikacji) na obszarze ok. 21 ha, a także zmiany kategorii przeznaczeń terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych na ok. 0,4 ha, jak również ograniczenie zasięgu terenu pasa drogi krajowej w dostosowaniu do dokonanych podziałów geodezyjnych na powierzchni ok. 0,7 ha.

W terenach przeznaczonych projektem zmiany planu dla zabudowy mieszkaniowej zostały utrzymane parametry zabudowy i zagospodarowania terenu zgodne z parametrami obowiązującymi na terenach sąsiednich.

Na obszarze objętym sporządzaniem zmiany planu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty Uchwałą Nr XXV/226/2005 Rady Gminy Bolesław z dnia 27 stycznia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław zmieniony Uchwałą Nr XXVIII/269/2013 Rady Gminy Bolesław z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie częściowej zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław oraz Uchwałą Nr XIV/124/2015 Rady Gminy Bolesław z dnia 14 grudnia 2015 r.

1.2. Powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego stanowi kontynuację i uszczegółowienie zapisów zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław, które zostało przyjęte Uchwałą Nr XIX/160/2012 Rady Gminy Bolesław z dnia 19 września 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bolesław.

Zgodnie z ustaleniami ww. studium, w części terenów objętych zmianą planu wyznaczone są obszary:

- ME – tereny zagospodarowania ekstensywnego – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, siedliskowa o niskiej intensywności z drobnymi usługami towarzyszącymi;
- MI – tereny zagospodarowania intensywnego – zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa lub usługowa, tereny o wyższej intensywności zagospodarowania;
- U – tereny usług komercyjnych – handlu, rzemiosła, gastronomii, innych usług;
- UK – tereny usług kultury i kultu religijnego;
- US – tereny usług sportu;
- AG – tereny aktywności gospodarczej – usługi, produkcja, transport, inna działalność gospodarcza;
- KS – tereny obsługi komunikacji;
- ZP – tereny zieleni urządzonej;
- ZI – tereny zieleni izolacyjnej;
- R – tereny rolne.

Dla terenów ME ustalona została w studium funkcja podstawowa- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, siedliskowa, drobne usługi oraz funkcja uzupełniająca – usługi publiczne, komercyjne oraz drobna działalność gospodarcza, obiekty i urządzenia sportowo-rekreacyjne, zielen parkowa, place zabaw, infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

Zasady zagospodarowania terenów ME ustalone w studium to:

- a) Zakaz lokalizacji obiektów hodowlanych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
- b) Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 0,4.
- c) Wysokość nowych lub przebudowywanych lub rozbudowywanych budynków nie powinna przekraczać 10 m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 10 m, jeżeli:
 - stanowi to przebudowę istniejącej zabudowy,
 - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
 - są to obiekty sakralne,
 - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
 - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 10 m,
 - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle.
- d) Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 50 %.
- e) Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych w ilości:
 - budynki mieszkalne: minimum 1 miejsce postojowe na 1 mieszkanie,
 - lokale gastronomiczne: co najmniej 1 m.p. na 5 miejsc konsumpcyjnych,

- biura, urzędy, poczty, banki: co najmniej 3 m.p. na 100 m² pow. użytkowej,
- pozostałe usługi: co najmniej 1 m.p. na /50 m² pow. użytkowej i nie mniej niż 2 m.p. na 1 gabinet/pracownię.

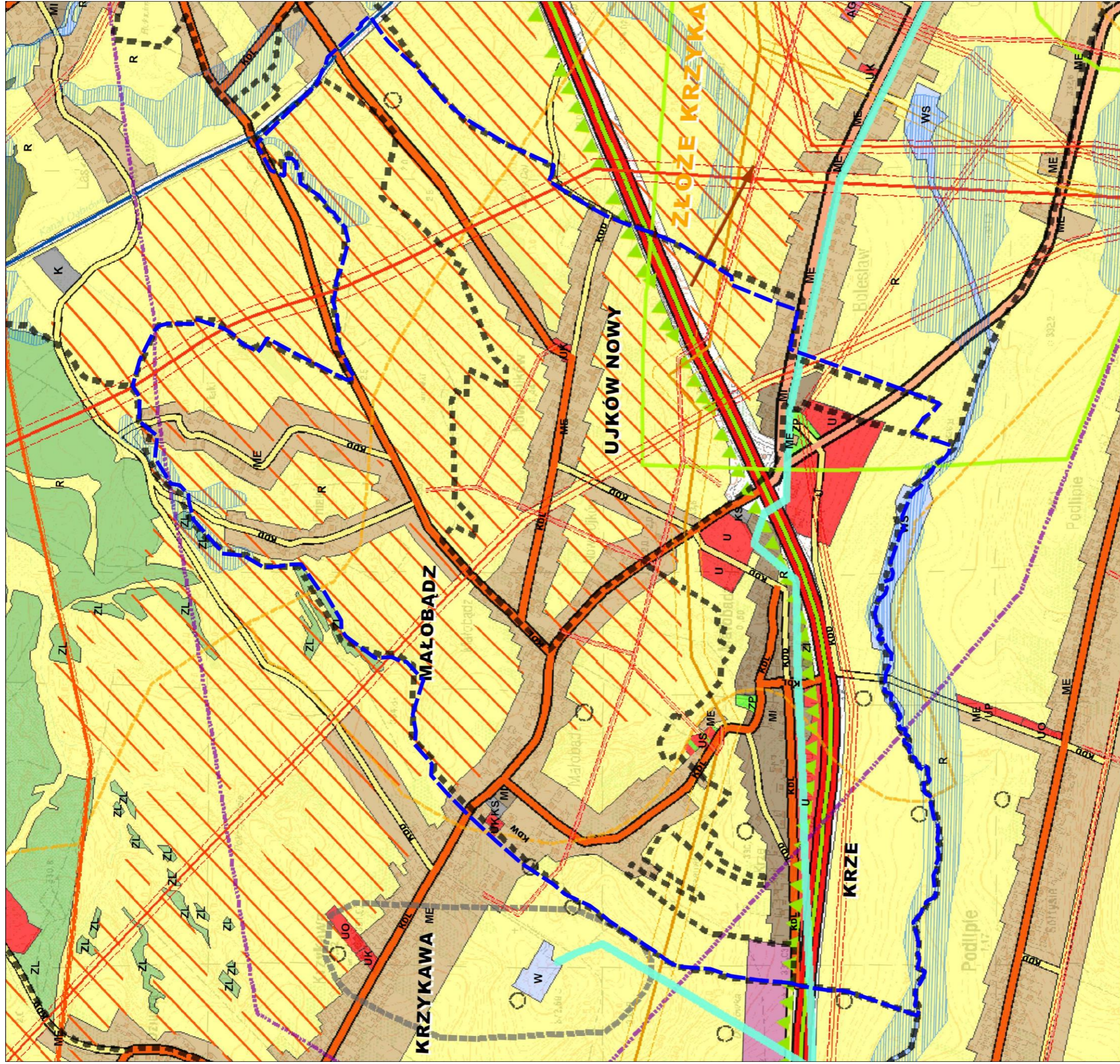
Dla terenów AG ustalona została w studium funkcja podstawowa – aktywność gospodarcza oraz funkcja uzupełniająca – obiekty handlowe, obiekty obsługi gospodarki komunalnej (np. warsztaty lub bazy), nieuciążliwa działalność gospodarcza i produkcyjna, zieleń urządzone, obiekty i urządzenia sportowo – rekreacyjne, bazy transportowe, bazy, składy, magazyny i hurtownie o powierzchni gruntu przekraczającej 5000 m² oraz o powierzchni pod budynkami przekraczającej 2000 m², infrastruktura techniczna i komunikacyjna.

Zasady zagospodarowania terenów AG ustalone w studium to:

- a) Zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej.
- b) Ustala się wskaźnik intensywności zabudowy nie większy niż 1,0.
- c) Ustala się wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na działkach nie mniejszy niż 10 %.
- d) Zaleca się zabudowę o wysokości budynków nieprzekraczającej 20m. Dopuszcza się wznoszenie obiektów budowlanych o wysokości przekraczającej 20 m, jeżeli:
 - stanowi to odbudowę lub rekonstrukcję, w historycznej formie, zniszczonego obiektu zabytkowego,
 - są to określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominanty układu zabudowy,
 - są to budynki nawiązujące wysokością i formą do znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących budynków o wysokości przekraczającej 20 m,
 - są to dopuszczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wieże, maszty, kominy i inne budowle.

Tereny wskazane w projekcie zmiany planu dla zabudowy stanowią kontynuację i uszczegółowienie zapisów studium.

Wyrys z obowiązującego studium wraz z legendą:

Skala 1:10 000

obszar objęty zmianą planu

Legenda

- GRANICE SOLECTW GMINY BOLESŁAW
- ZAGOSPODAROWANIE TERENU**
- ME - TERENY ZAGOSPODAROWANIA EKSTENSYWNEGO - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, siedziska o niskiej intensywności z drobnymi usługami towarzyszącymi
- MI - TERENY ZAGOSPODAROWANIA INTENSYWNEGO - zabudowa mieszkaniowa, mieszkano-usługowa lub usługowa, tereny o wyższej intensywności zagospodarowania
- TERENY USŁUGOWE: U - USŁUG KOMERCYJNYCH - handlu, rzemiosła, gastronomii, innych usług
- UK - KULTURY I KULTU RELIGIJNEGO
- US - TERENY USŁUG SPORTU
- AG - TERENY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ - usługi, produkcja, transport, inna działalność gospodarcza
- KS - TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI
- ZP - TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
- ZI - TERENY ZIELENI IZOLACYJNEJ

- ZL - TERENY LASÓW
- WS - WODY POWIERZCHNIOWE ŚRÓDLĄDOWE
- R - TERENY ROLNE
- ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE**
- GRANICA OTULINY PARKU KRAJOWEBRAZOWEGO "ORLICH GNIAZD"
- GLEBY O KLASACH BONITACYJNYCH III i IV
- OBSZARY ZAGROZONE PRZYPUSZCZALNYM POWSTANIEM PODMOKŁOŚCI ZALEWISK I PODTOPIEN TERENY PO LIKWIDACJI KOPALN ZGH "BOLESŁAW" S.A.
- RZEKI, CIEKI, KANAŁY
- DZIEDZICTWO KULTUROWE**
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**
- TERENY DRÓG PUBLICZNYCH**
- WG KLASYFIKACJI TECHNICZNEJ:**
- GP - GŁÓWNA RUCHU PRZYSPIESZONEGO
- KDZ - ZBIORCZA
- KDL - LOKALNA
- KDD - DOJAZDOWA

- SIECI ELEKTROENERGETYCZNE**
- LINIA WYSOKIEGO NAPIĘCIA 220kV
- LINIA WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110kV
- STREFY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA OD LINII
- SIECI GAZU**
- SIEĆ WYSOKIEGO CIŚNIENIA - DN 500 6,4 MPa
- STREFY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA OD GAZOCIĄGU
- SIECI WODOCIAŁOWE**
- MAGISTRALNE WODOCIAŁOWE
- WARUNKI GORNICZE**
- GRANICA TERENU GÓRNICZEGO
- GRANICA UDOKUMENTOWANEGO ZŁOŻA
- OBSZARY STAREGO KOPLANICTWA
- KATEGORIA PRZYDATNOŚCI TERENU DO ZAB PO LIKWIDACJI KOP. BOLESŁAW**
- TEREN KATEGORII A

1.3. Metoda sporządzania prognozy

Prognoza jest oceną oddziaływania na środowisko projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław, a w przypadku niekorzystnych zmian, propozycją jego modyfikacji w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu na środowisko. Osiągnięte jest to poprzez ocenę skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, określających osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Prognoza oddziaływania projektu na środowisko opiera się na przyjęciu założenia, iż procesy zachodzące obecnie w środowisku będą nadal występować, ale może zmienić się ich intensywność. Toteż ocena oddziaływania projektu opiera się na analizie aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, określeniu jego odporności na degradację i określeniu progów krytycznych. Na tej podstawie przewiduje się zachowania i reakcje środowiska na zadany czynnik. Czynnikiem są przemiany środowiska wynikłe z realizacji projektu. Prognozę oddziaływania na środowisko projektu wykonano w oparciu o metody analogii, analizy środowiskowej i statystycznej oraz prognozowania eksperckiego.

W dokumencie „Prognozy oddziaływania na środowisko...” zastosowano metodę opisową oraz graficzną, co skutkuje przedstawieniem części tekstowej opracowania oraz załącznika graficznego w skali 1 : 2 000.

1.4. Metody analizy skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego może odbywać się w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy. Do dokonywania takiej analizy jest zobowiązany, zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz lub prezydent danej gminy. Analiza taka powinna być przeprowadzana co najmniej raz w kadencji.

1.5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Podstawą sporządzenia projektu zmiany planu jest Uchwała Rady Gminy Bolesław Nr XIX/166/2016 z dnia 24 maja 2016 roku w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmującej miejscowości Ujków Nowy, Małobądz i Krze, obejmującą obszar o powierzchni ok. 280 ha.

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez propozycje zagospodarowania terenu, ustalone w zapisach projektu zmiany planu.

Zasadniczym celem sporządzenia zmiany planu jest przeznaczenie terenu zgodnie z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław.

Zapisy projektu zmiany planu przewidują poszerzenie terenów przeznaczonych do zainwestowania (tereny mieszkaniowe, tereny usługowe oraz tereny komunikacji) na obszarze ok. 21 ha, a także zmiany kategorii przeznaczeń terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych na ok. 0,4 ha, ograniczenie zasięgu terenu pasa drogi krajowej w dostosowaniu do dokonanych podziałów geodezyjnych na powierzchni ok. 0,7 ha.

Projekt zmiany planu zagospodarowania przestrzennego stanowi kontynuację i uszczegółowienie zapisów zawartych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław, które zostało przyjęte Uchwałą Nr XIX/160/2012 Rady Gminy Bolesław z dnia 19 września 2012 r. w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bolesław.

W terenach przeznaczonych projektem zmiany planu dla zabudowy mieszkaniowej zostały utrzymane parametry zabudowy i zagospodarowania terenu zgodne z parametrami obowiązującymi na terenach sąsiednich.

Obszar objęty projektem zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego położony jest poza obszarami objętymi ochroną w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody. Niemalże cały obszar, poza jego południowymi krańcami położony jest w Otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Obszar objęty zmianą planu nie leży w zasięgu obszarów Natura 2000, od najbliższego obszaru Natura 2000 - Pleszczotka oddalony jest o 1,9 km.

Ustalenia projektu zmiany planu nie prowadzą do naruszenia zakazów odnoszących się form ochrony przyrody położonych najbliżej analizowanego obszaru, ani nie stanowią zagrożenia dla integralności tych obszarów. Nie stanowią również zagrożenia dla celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Zapisy projektu zmiany planu nie wpływają znacząco na zmiany funkcjonalne i przestrzenne w istniejącym zagospodarowaniu. Zmiany w strukturze przestrzennej gminy wyznaczone w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodne są z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław i zachowują ograniczenia i wskazania ekofizjograficzne. Rozwój terenów zurbanizowanych na obszarze objętym opracowaniem zaproponowany w projekcie zmiany planu nie będzie powodował zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych. Planowane przyrosty terenów przeznaczonych do zainwestowania, z wyjątkiem przyrostu drogi 3KDD, leżą poza obszarem miejsc koncentracji i migracji zwierząt. Dlatego prognozuje się, iż projekt zmiany planu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływał na faunę Gminy Bolesław. Główne korytarze ekologiczne związane z dolinami rzek, oraz terenami leśnymi znajdują się poza obszarami gdzie nastąpiły przyrosty terenów przeznaczonych do zainwestowania.

Wielkość powierzchni poszerzeń terenów do zainwestowania oraz stan gleb w obszarze objętym opracowaniem decydują o niewielkim uszczupleniu przestrzeni produkcyjnej gleb związanego z ustaleniami projektu zmiany planu. Możliwość uzupełnienia istniejącej zabudowy wpływa na ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, przy czym biorąc pod uwagę istniejący stan zagospodarowania będą to zmiany bardzo niewielkie. Zapisy zmiany planu zobowiązują do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnych w zależności od kategorii przeznaczenia terenu.

Brak wdrożenia ustaleń projektu zmiany planu dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego nie będzie powodować znacznego jego pogorszenia, gdyż jego elementy są chronione odrębnymi przepisami prawa. Znaczące skutki środowiskowe, zwłaszcza

w zasięgu wewnętrznego leja depresyjnego, będzie mieć likwidacja kopalni ZGH Bolesław, która jest niezależna od ustaleń projektu zmiany planu.

Obszar objęty projektem zmiany planu leży poza terenem odznaczającym się wysokimi walorami przyrodniczymi. Nie stwierdzono tutaj występowania gatunków płazów, gadów czy owadów, które byłyby objęte ochroną z mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody.

Zapisy zmiany planu nie wpływają na przekształcenia typów krajobrazu. Utrzymuje się dotychczasowy charakter terenów, nie wprowadza się istotnych zmian związanych z wysokością, ani dopuszczalnymi formami zabudowy. Na skutek realizacji ustaleń zmiany planu nie nastąpią znaczące zmniejszenia powierzchni terenów otwartych, ani leśnych czy zadrzewionych. Charakter krajobrazu nie ulegnie zmianie. Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu ustaleń projektu zmiany planu na krajobraz.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie i obecny sposób użytkowania terenu, optymalny sposób zagospodarowania obszaru, zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi stwierdza się, że przekształcenia wprowadzone przez zmianę planu na omawianym obszarze nie są sprzeczne z uwarunkowaniami środowiska i nie spowodują znacząco negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano zapisy mające na celu ochronę środowiska przyrodniczego, które zapobiegają, ograniczają lub kompensują ewentualne negatywne oddziaływanie projektu na poszczególne komponenty środowiska.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany planu w zasięgu mogącym przekraczać granice państwa. Najbliższa granica państwa (z Czechami i Słowacją) znajduje się w odległości ok. 85 km od omawianego obszaru.

2. Stan i przemiany środowiska

2.1. Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

Istniejący stan zagospodarowania

Północne i południowe części obszaru objętego zmianą planu to głównie tereny rolne. W środkowej części tereny zainwestowane przeplatają się z terenami użytkowymi rolniczo, sporą część, głównie przy północno – zachodnich i północno – wschodnich granicach opracowania zajmują zadrzewienia i zakrzaczenia. Obszar ten ma dość dobrze rozwinięty system dróg.

Okolica obszaru objętego zmianą planu to w większości zabudowa mieszkaniowa, tereny leśne i zadrzewione oraz użytki rolne.

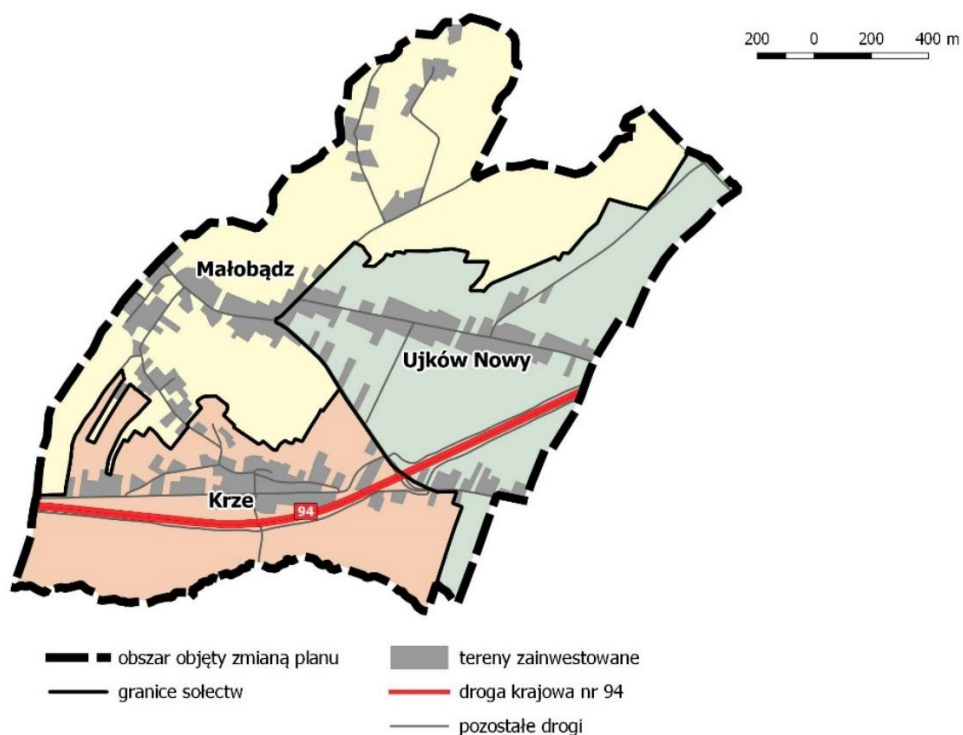
Gmina Bolesław ze względu na występujące w tym rejonie bogactwa naturalne jest jednym z najstarszych ośrodków górnictwa i hutnictwa rud cynku i ołowiu w naszym kraju. Sąsiaduje również z dużymi ośrodkami przemysłowymi i górniczymi takimi jak Dąbrowa Górnicza, Katowice i Olkusz. Gmina ma charakter przemysłowy, górniczy.

Położenie fizyczno - geograficzne

Teren objęty opracowaniem to obszar trzech miejscowości (Ryc.1):

- Ujków Nowy,
- Małobądz,
- Krze.

Ryc. 1. Podział obszaru objętego zmianą planu na sołectwa

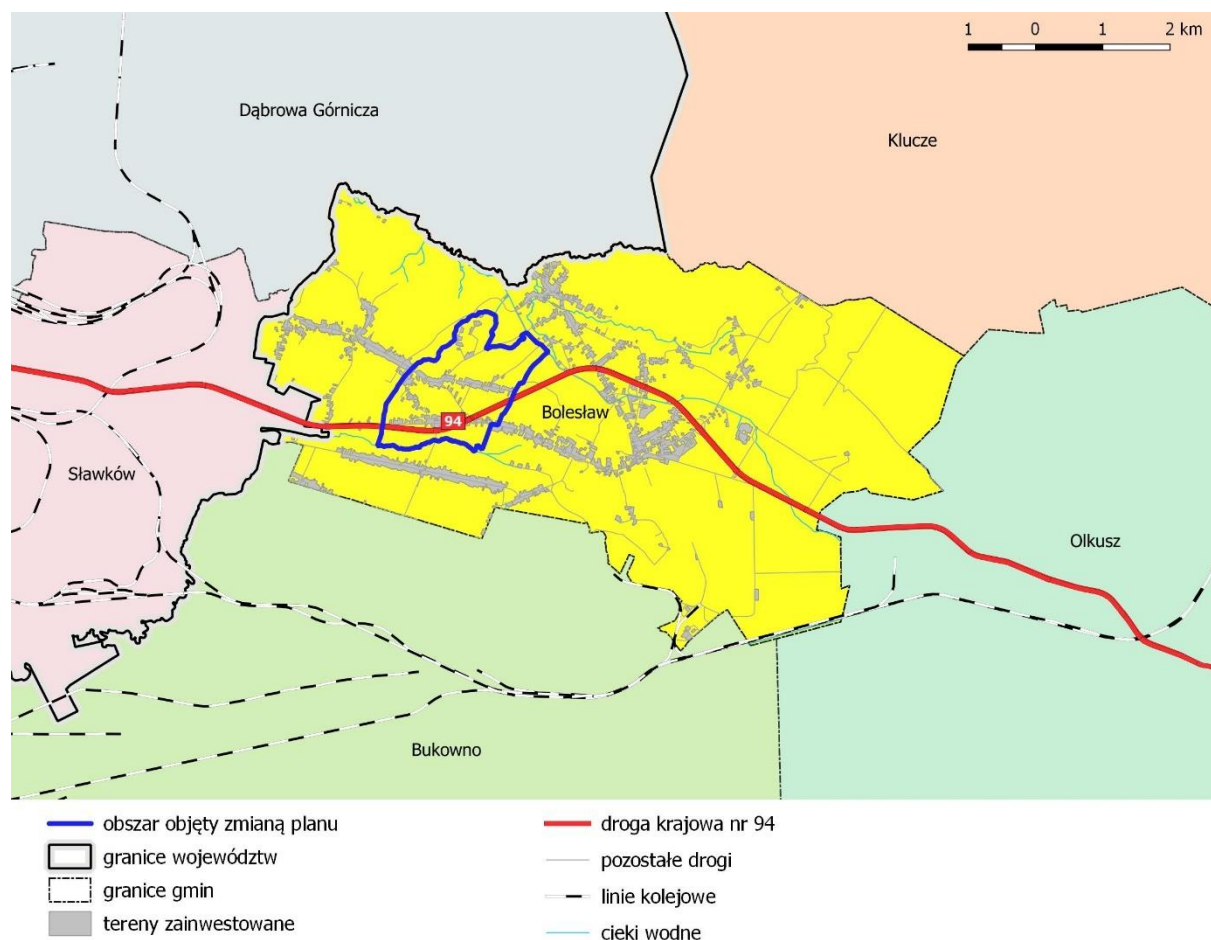
Źródło: Opracowanie własne

Sołectwa te znajdują się w centralnej części Gminy Bolesław, w powiecie olkuskim, województwie małopolskim. Sama gmina sąsiaduje z gminami województwa małopolskiego: Klucze, Olkusz i Bukowno oraz województwa śląskiego: Dąbrowa Górnicza i Sławków (Ryc. 2).

Przez gminę, w południowej części obszaru objętego zmianą planu, przebiega droga krajowa nr 94, prowadząca od Zgorzelca przy granicy z Niemcami, do przejścia granicznego z Ukrainą w Korczowej.

Najbliższa granica państwa (z Czechami) znajduje się w odległości ok. 85 km w linii prostej, na południowy zachód od omawianego terenu.

Ryc. 2. Położenie obszaru objętego zmianą planu

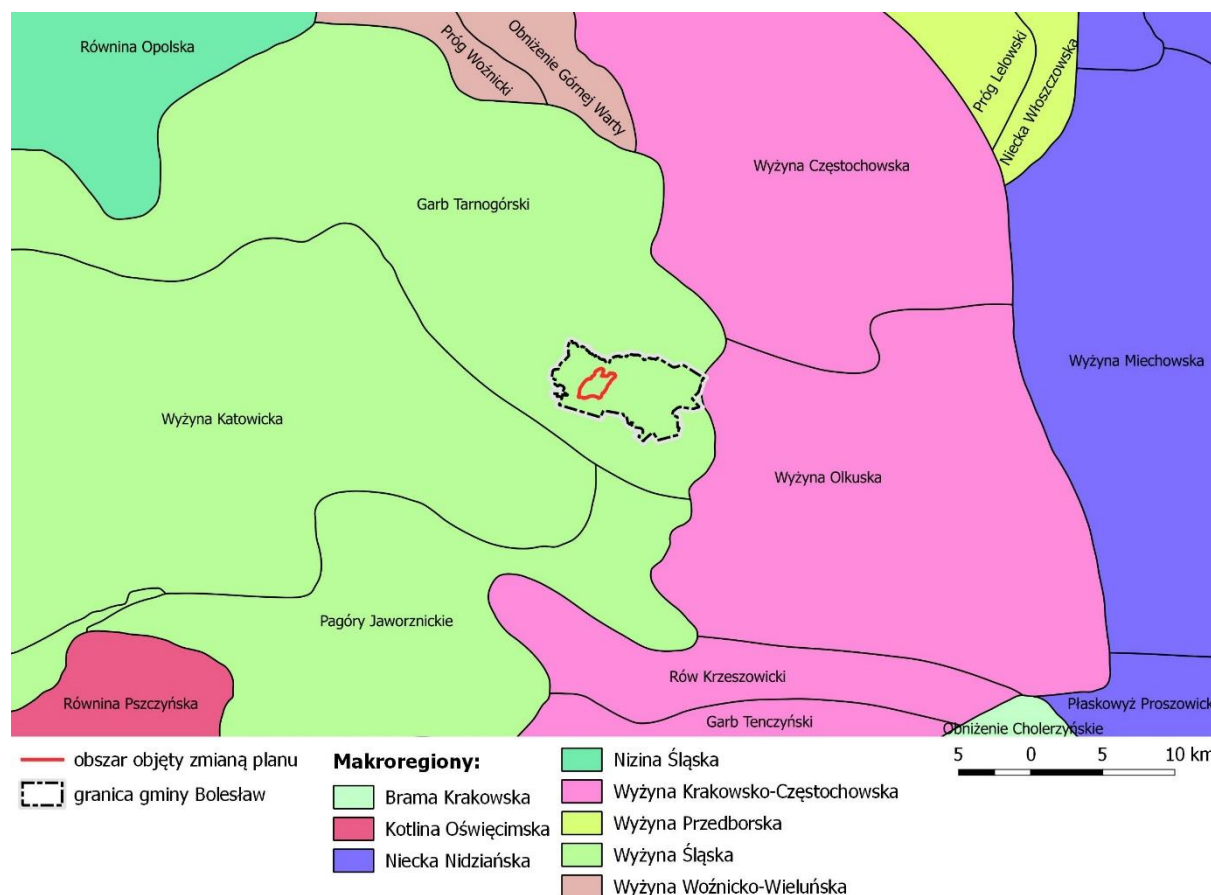
Źródło: Opracowanie własne

Według podziału fizyczno – geograficznego Polski opracowanego przez Kondrackiego, analizowany teren znajduje się w obrębie prowincji: Wyżyny Polskie, podprowincji: Wyżyna Śląsko – Krakowska, makroregionu: Wyżyna Śląska, w południowo-wschodniej części mezoregionu Garb Tarnogórski (Ryc. 3).

Garb Tarnogórski jest rozczłonkowaną płytą wapienia muszlowego o powierzchni ok. 1010 km² wznoszącą się do 340 – 380 m i opadającą progiem tektoniczno – denudacyjnym ku Wyżynie Katowickiej. Na wschodzie, na skałach triasowych i dolnojurajskich zalega płyta wapieni górnej jury, tworzących Wyżynę Olkuską. Wschodnią część Garbu Tarnogórskiego przecinają doliny: Brynicy, Czarnej Przemszy i Białej Przemszy.¹

¹ J. Kondracki, *Geografia regionalna Polski*, Warszawa 2011.

Ryc.3. Położenie obszaru objętego opracowaniem na tle jednostek fizyczno – geograficznych

Źródło: Opracowanie własne

Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Terytorium Gminy Bolesław uznawane jest za wyżynne, chociaż nie więcej niż w połowie jest wzniesione ponad 300 m n.p.m. Jego bezwzględne wysokości mieszczą się w przedziale pomiędzy 282 a 372 m n.p.m. Ukształtowanie tego obszaru utrwalone zostało w trzeciorzędzie i charakteryzuje się łagodną rzeźbą terenu będącą wynikiem działalności lodowców, rzek i wiatru. Naturalna rzeźba terenu została w dużym stopniu zdeformowana w wyniku działalności człowieka – powstały hałdy, nasypy i wyrobiska.

Obszar opracowania nachylony jest w kierunku północo-wschodnim i południowo-zachodnim, a najwyżej wzniesiona ponad poziom morza jest jego zachodnia część. Najniższe, północno-wschodnie krańce obszaru położone są na wysokości ok. 304 m n.p.m., najwyższe, zlokalizowane przy zachodniej granicy, na wysokości ok. 362 m n.p.m., średni spadek terenu wynosi ok. 4,5%.

Teren Gminy Bolesław pod względem geologicznym leży na obszarze monokliny Śląsko – Krakowskiej, która stanowi pokrywę starszego podłoża (tzw. krakowska gałąź paleozoidów – krakowidy).

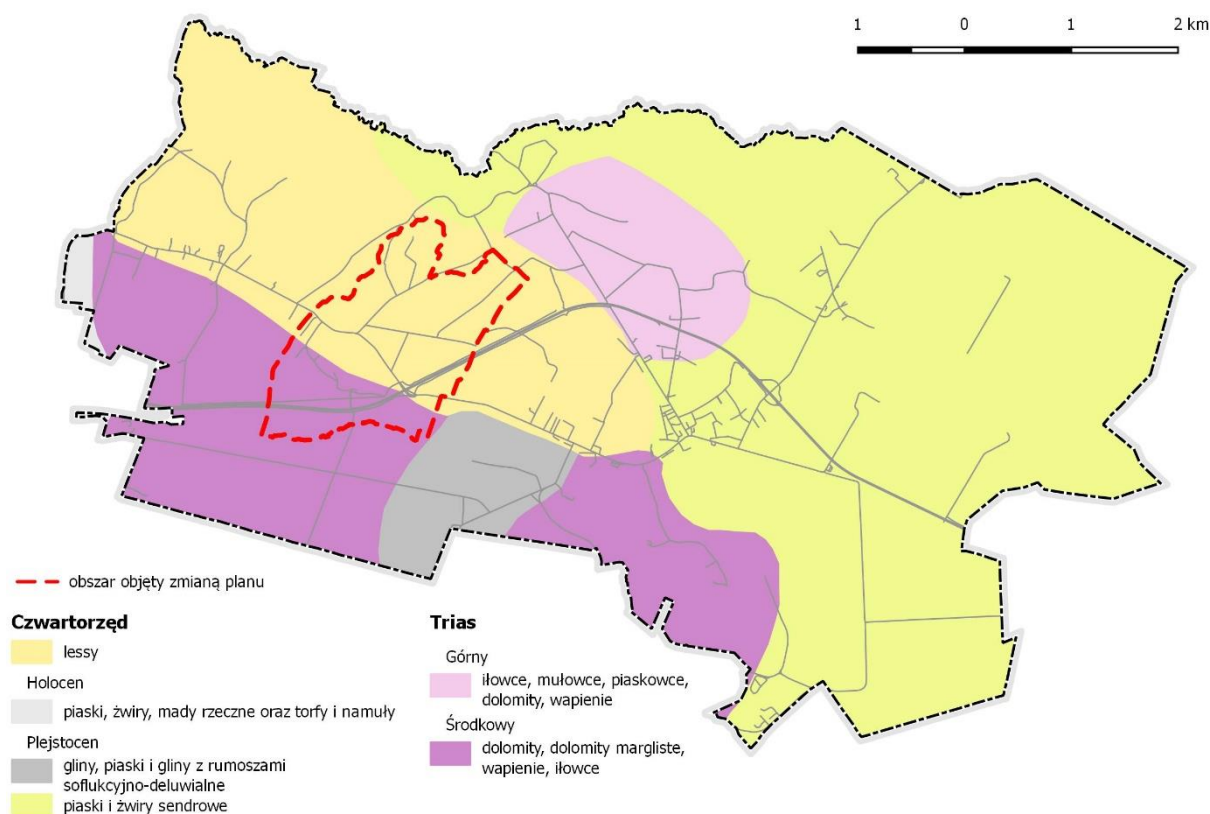
Monoklina śląsko – krakowska jest rozległą płytą nachyloną ku północnemu wschodowi w stronę niecki miechowskiej. Nachylenie powoduje, że w kierunku od wschodu na zachód występują coraz starsze osady, od kredy po karbon. Omawiana jednostka składa się z dwóch pięter strukturalnych:

- paleozoicznego, zbudowanego z osadów dewonu i karbonu, sfałdowanych i pociętych uskokami w czasie orogenezy hercyńskiej,
- mezozoicznego, reprezentowanego przez pokrywy skał permu – triasu, jury i kredy: konsolidacja tego piętra nastąpiła na granicy kredy i trzeciorzędu, wówczas obydwa kompleksy zostały pochylone ku NE.²

W budowie geologicznej gminy wyróżnia się trzy piętra strukturalne. Pierwsze tworzą sfałdowane utwory paleozoiczne, drugie stanowią monoklinalnie zalegające utwory mezozoiczne z utworami permu, natomiast piątro trzecie stanowią pokrywowe utwory kenozoiczne – czwartorzędowe. W północnej części występują piaski i żwiry wodnolodowcowe z płatami dolomitów diploporowych oraz iłowcami, mułowcami i wapieniami. Na środkowo-zachodniej części występują dolomity diploporowe, a na wschodniej części dolomity kruszczońskie (Ryc. 4).

Przewarżającą część obszaru opracowania, od strony północnej pokrywają powstałe w czwartorzędzie lessy, południową natomiast utwory ze starszej ery mezozoicznej, epoki triasu środkowego – dolomity, dolomity margliste, wapienie oraz iłowce.

Ryc. 4. Budowa geologiczna Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *mapa atrakcji geoturystycznych województwa małopolskiego*, skala 1: 200 000, opracowanie merytoryczne PiG - Państwowy Instytut Badawczy, B. Bąk i inni, wyd. Compass, Kraków 2011

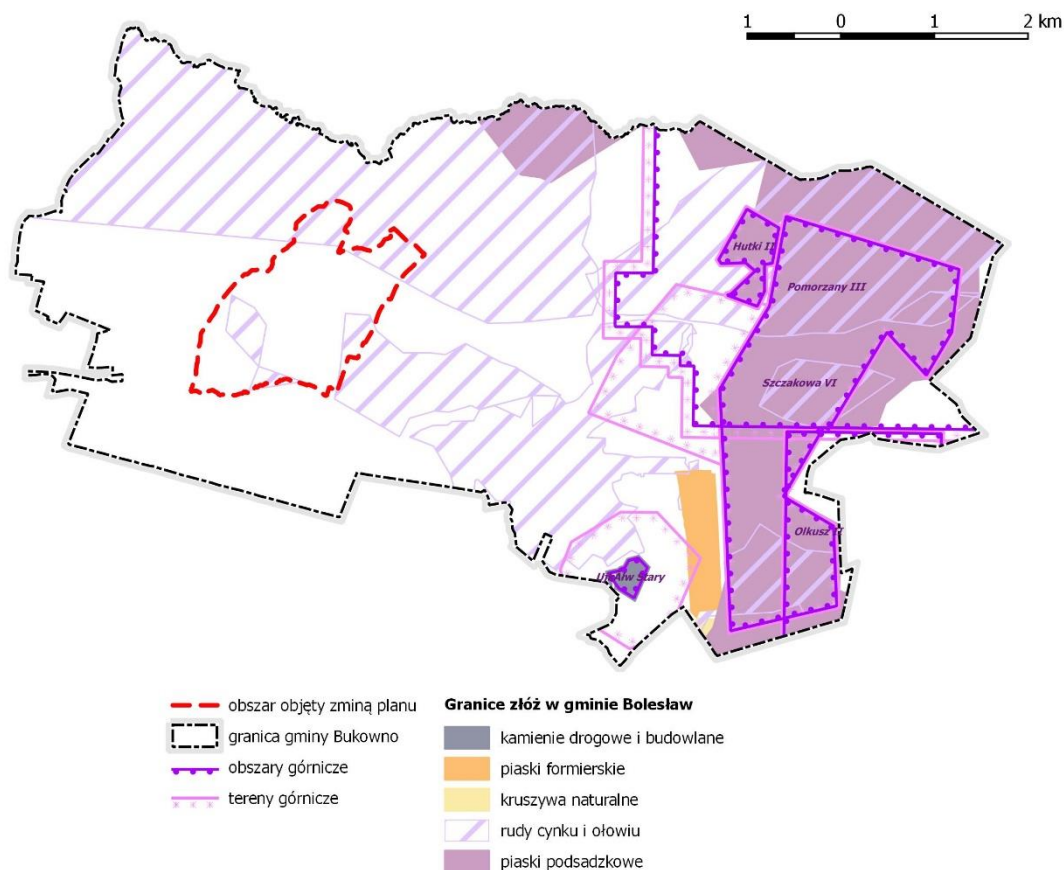
Budowa geologiczna Gminy Bolesław związana jest z występowaniem złóż cynku i ołowiu, dolomitów oraz piasków. Według stanu na dzień 13.10.2016 r. na terenie gminy

² E. Stupnicka, *Geologia regionalna Polski*, 1989.

udokumentowane są złoża cynku i ołowiu, piasków podsadzkowych, piasków formierskich, kruszywa naturalnego (piaski i żwiry) oraz kamieni drogowych i budowlanych (dolomity).

W granicach obszaru objętego zmianą planu występują złoża cynku i ołowiu. Rozmieszczenie kopalin w gminie Bolesław przedstawiono na rycinie nr 5.

Ryc. 5. Złoża kopalin na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych PIG
<http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web> (wg. stanu na 13.10.2016 r.)

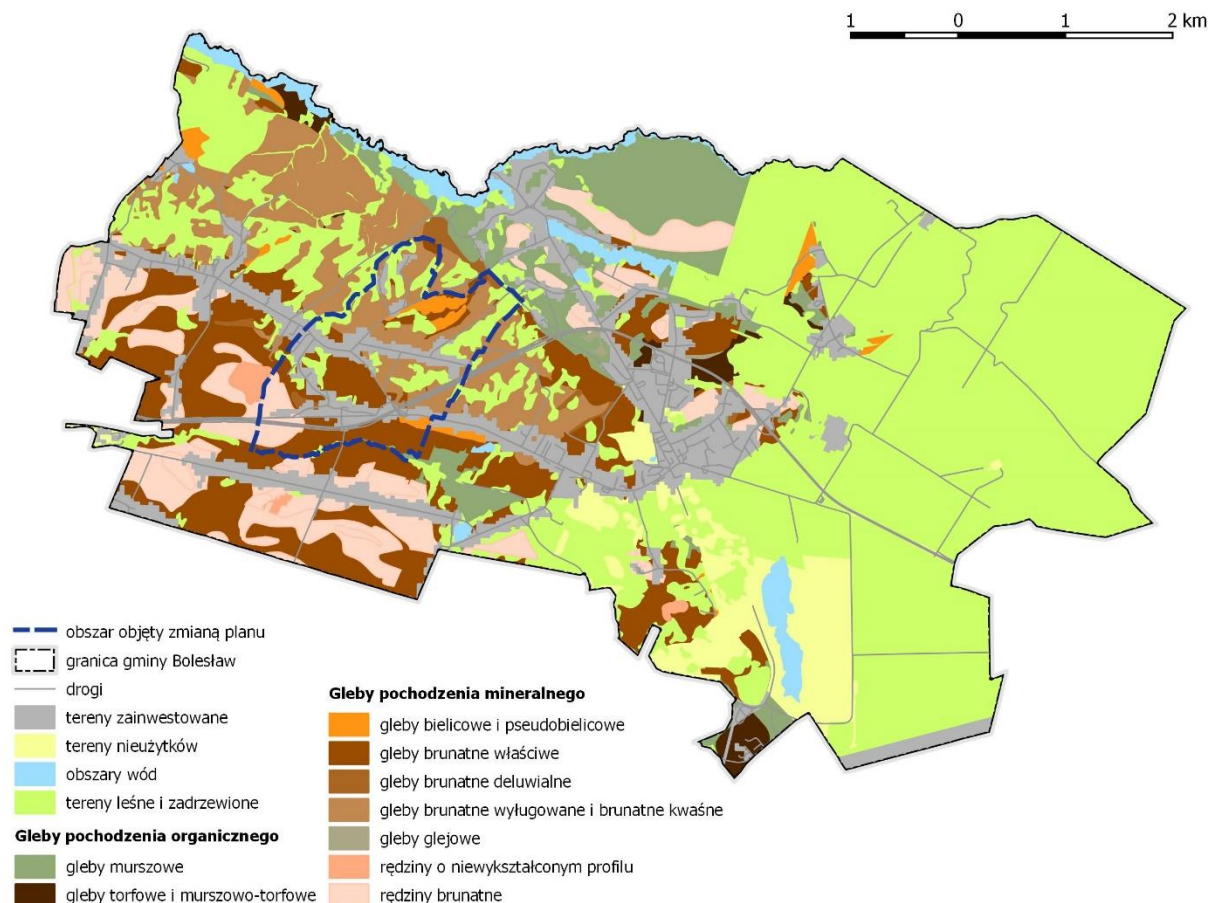
Gleby

Na obszarze Gminy Bolesław występują gleby biellicowe i pseudobiellicowe, gleby brunatne, glejowe, rędziny oraz gleby pochodzenia organicznego: murszowe i torfowe. Dominującym typem gleb rolnych są gleby brunatne. Przeważają gleby brunatne właściwe oraz gleby brunatne wylugowane i kwaśne, wykształcone głównie na lessach, piaskach gliniastych, glinach, skałach węglanowych oraz ilach. Na omawianym obszarze znaczący jest również udział rędzin brunatnych. Przeważają rędziny lekkie wykształcone przede wszystkim z wapieni triasowych. Gdziekolwiek występują również gleby biellicowe i pseudobiellicowe oraz gleby glejowe. W północnej części gminy znajdują się również kompleksy gleb organicznych murszowych powstałych w wyniku osuszenia gleb torfowych, które zachowały się jedynie na niewielkich obszarach w południowo – wschodniej, środkowej i północno – zachodniej części gminy.

Na obszarze zmiany planu przeważają gleby pochodzenia mineralnego: brunatne właściwe oraz brunatne wylugowane i kwaśne – zajmują one odpowiednio ok. 41% i 40% powierzchni

gruntów rolnych. W południowo-zachodniej części obszaru występują rędziny brunatne. W południowo - wschodnich krańcach obszaru objętego zmianą planu występują gleby murszowe pochodzenia organicznego. Na niewielkiej powierzchni występują także gleby bielcowe i pseudobielcowe oraz brunatne deluwialne.

Ryc. 6. Typy i podtypy gleb na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo – rolniczej

Gleby na obszarze Gminy Bolesław nie należą do najlepszych pod względem klasyfikacji bonitacyjnej. Ponadto są one narażone na silną antropopresję związaną z przemysłem, w tym z działalnością górniczą, co skutkuje zanieczyszczeniem i deformacją powierzchniową.

Na obszarze Gminy Bolesław brak jest najlepszych gleb I i II klasy bonitacyjnej, przeważają tutaj gleby IV klasy bonitacyjnej. Łącznie IV klasa bonitacyjna zajmuje ok. 63% gleb w gminie, natomiast ok. 28% stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Udział gruntów zaliczanych do III klasy stanowi 9,2%. W gminie Bolesław przewagę stanowią kompleksy przydatności rolniczej gleb: żytni bardzo dobry, żytni dobry i żytni słaby.

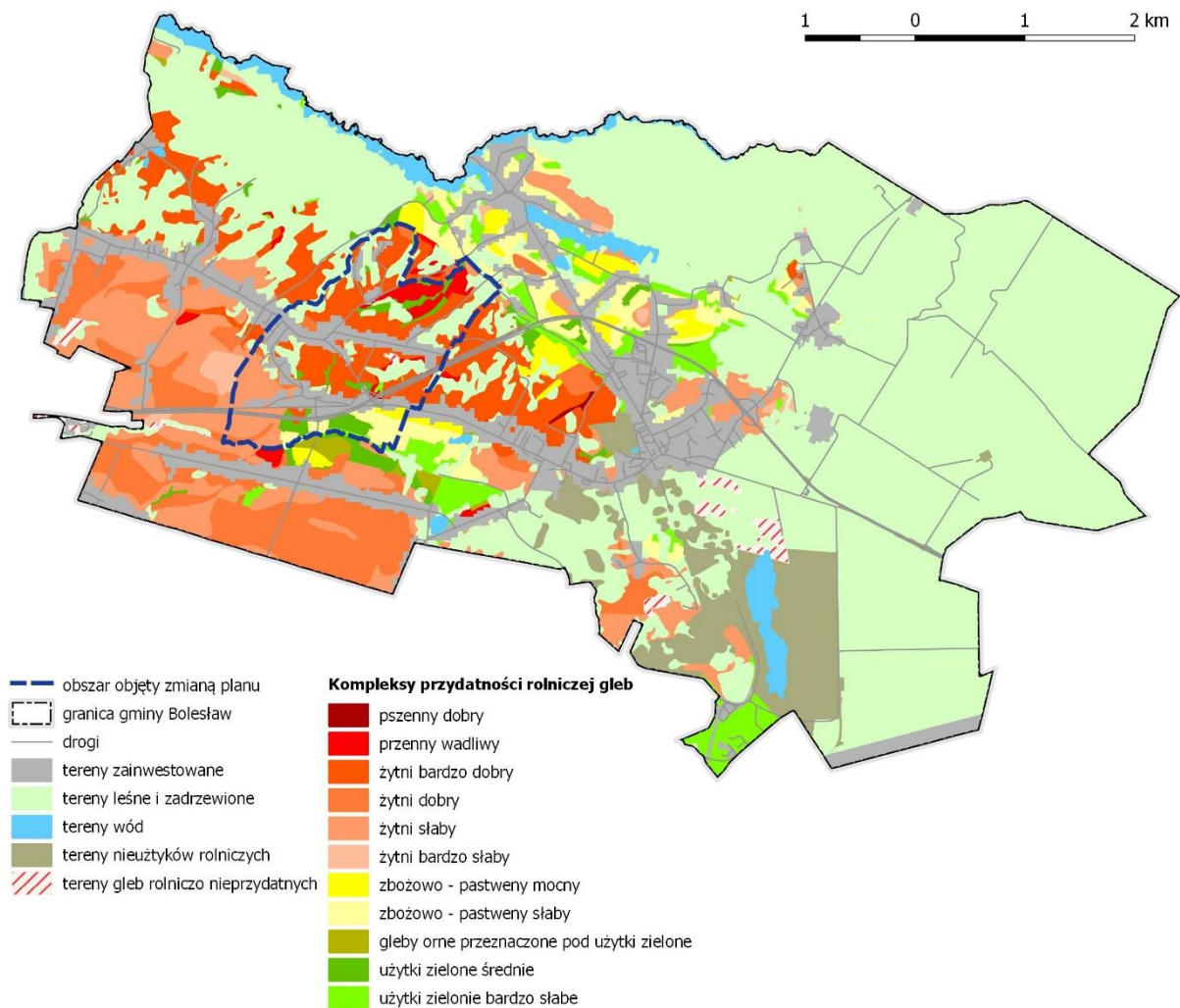
Na obszarze objętym zmianą planu dominuje kompleks żytni bardzo dobry – ok. 46% powierzchni gruntów rolnych. Kompleksy użytków zielonych średnich oraz słabych i bardzo słabych zajmują tu około 16 % powierzchni użytków rolnych. W północnej części opracowania występuje również jeden z lepszych kompleksów – kompleks pszenno wadliwy.

Tabela 1. Kompleksy przydatności rolniczej gleb w obszarze objętym zmianą planu

Kompleksy przydatności rolniczej	Powierzchnia [ha]	Udział % w powierzchni gruntów rolnych
żytni bardzo dobry	84,6217	46,20%
żytni słaby	30,1949	16,49%
użytki zielone średnie	26,012	14,20%
pszenny wadliwy	16,7988	9,17%
zbożowo-pastewny słaby	11,3655	6,21%
żytni dobry	7,7257	4,22%
użytki zielone słabe i bardzo słabe	3,356	1,83%
zbożowo-pastewny słaby	2,476	1,35%
gleby rolniczo nieprzydatne	0,6042	0,33%
Razem	183,1548	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie mapy glebowo – rolniczej

Ryc. 7. Kompleksy przydatności rolniczej gleb na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo – rolniczej

Klimat

Klimat obszaru Bolesławia można scharakteryzować jako łagodny i umiarkowanie wilgotny. Średnia temperatura roczna wynosi 8°C (temperatura – zróżnicowana w zależności od położenia i ukształtowania terenu). Średnia roczna temperatura maksymalna wynosi 12,4°C, natomiast średnia roczna temperatura minimalna -3°C. Przeważającym kierunkiem wiatrów jest zachodni i południowo-zachodni. Przeważają wiatry słabe i umiarkowane. Notowana jest wysoka ilość cisz, których średni roczny procent wynosi 24. Najczęściej występują one w sierpniu i we wrześniu. Roczna suma opadów jest zróżnicowana w poszczególnych latach. Średnia wieloletnia wynosi 750 mm. Najwyższe opady występują od maja do sierpnia. Średnia roczna liczba dni z opadem śniegu wynosi dla Bolesławia i terenów przyległych 51 dni, a ilość dni z mgłami 38. Średnia ilość dni z pokrywą śnieżną wynosi przeciętnie 60-75 dni.

Wody podziemne i powierzchniowe

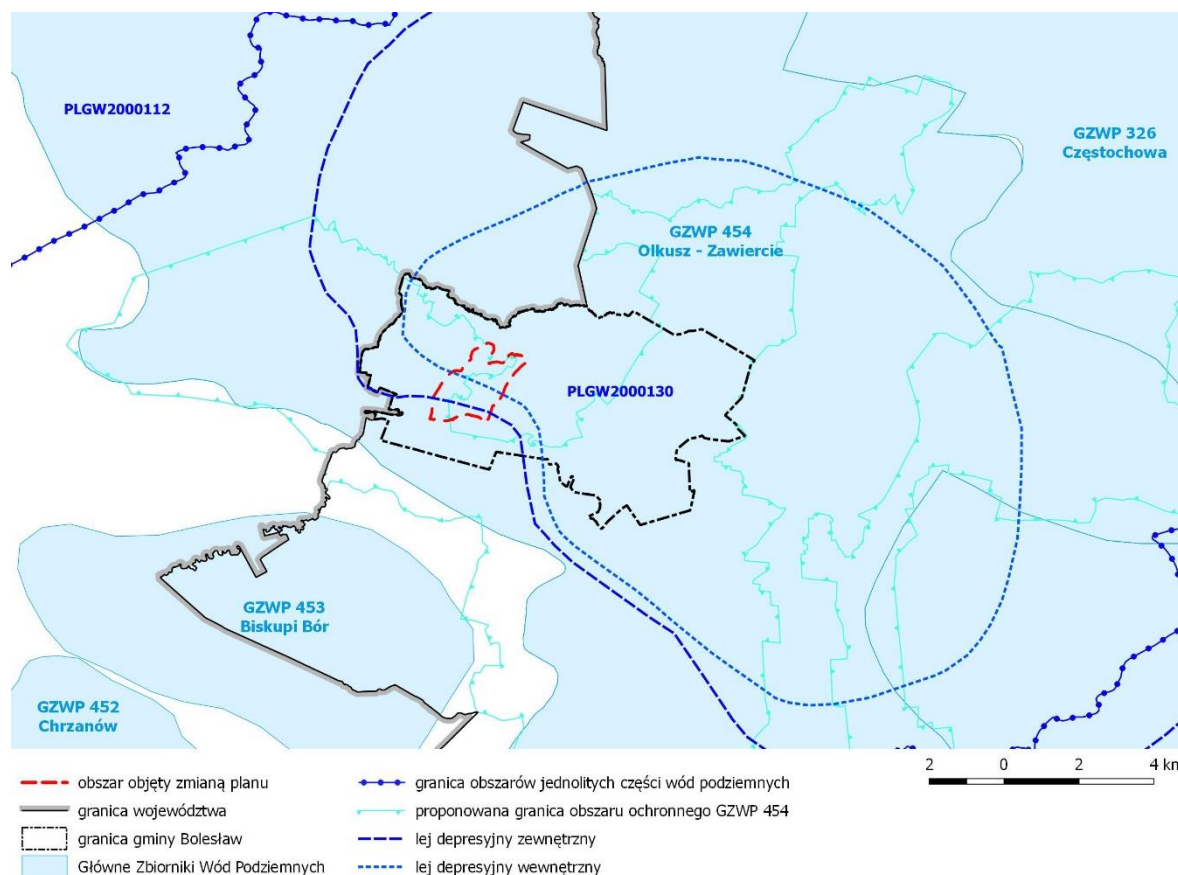
Na terenie Gminy Bolesław występują dwa zasadnicze piętra wodonośne: czwartorzędowe i triasowe. Warunki wodne Gminy Bolesław są mocno uzależnione od prowadzonej na jej terenie działalności górniczej. Piętro triasowe jest intensywnie drenowane przez kopalnie oraz wykorzystywane do celów zaopatrzenia w wodę. Skutkiem tego jest powstanie rozległego leja depresji zwierciadła wód podziemnych o zasięgu regionalnym, a także zmiany naturalnego kierunku spływu wód podziemnych.

Czwartorzędowe piętro wodonośne jest zbudowane głównie ze średnio i drobnoziarnistych piasków. Największą miąższość wodonośną osady czwartorzędowe osiągają w osiowej części pradoliny Przemszy. Piaski czwartorzędowe są bardzo dobrze przepuszczalne, o czym świadczą wysokie wartości ich współczynników filtracji $2,5 \times 10^{-4}$ m/s. Omawiane piętro wodonośne jest zasilane głównie przez infiltracje opadów atmosferycznych. Ważnym składnikiem zasilania z punktu widzenia jakości wód podziemnych jest infiltracja wód przesiąkających i odsączających się z osadów deponowanych w stawach poflotacyjnych. Drenaż piętra czwartorzędowego odbywa się poprzez wodonośne osady triasu, drenowane z kolei wyrobiskami górniczymi olkuskich kopalń rud cynku i ołowiu.

Triasowe piętro wodonośne jest niejednorodne pod względem litologicznym. W jego profilu można wyodrębnić przynajmniej trzy odmienne typy skał. W górnej części profilu występują dolomity diploporowe i kruszconośne. Są to skały bardzo dobrze przepuszczalne dzięki obecności gęstej sieci spękań i licznych kawern. Dolomity diploporowe mają ponadto dużą porowatość międzyziarnową, szczególnie w przypadkach odmian ziarnistych. W środkowej części profilu wodonośnych skał triasowych występują wapienie warstw olkuskich i gogolińskich, wśród których znajdują się wkładki margli i ilów, natomiast dolną część profilu budują dolomity. Dla całego profilu węglanowych skał triasowych w rejonie olkuskim średnia geometryczna wartości współczynnika filtracji jest równa $6,5 \times 10^{-5}$ m/s.

Gmina Bolesław położona jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych o numerze 130 – krajowy kod jednolitej części wód podziemnych: PLGW2000130. W obszarze JCWPd 130 występuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych 454 Olkusz – Zawiercie (Ryc. 8).

Ryc.8. Wody podziemne na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych: PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web> oraz Strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego zajmowanego przez gminy Olkusz, Bukowno, Bolesław i Klucze [...], Główny Instytut Górnictwa, 2014 r.

GZWP 454 Olkusz – Zawiercie jest zbiornikiem typu szczelinowo – krasowego wytworzonym w skałach dolomitowych i wapiennych zaliczanych do wapieni muszlowych i retu (trias dolny i środkowy). Jest to zbiornik bardzo zasobny. Zbiornik zasilany jest przez liczne kontakty hydrauliczne oraz na nielicznych wychodniach bezpośrednio przez opady. Kontakty hydrauliczne piętra triasowego z wszystkimi poziomami wodonośnymi mają wpływ na warunki przepływu wód w zbiorniku, a także na zagrożenie jakości wód.

GZWP Olkusz – Zawiercie jest silnie drenowany w związku z wydobywaniem rud cynku i ołowiu oraz przez ujęcia będące głównym źródłem zaopatrzenia w wodę dla celów komunalnych i przemysłowych. Wody zbiornika, które w warunkach naturalnych cechowała wysoka jakość zagrożone są zanieczyszczeniami. Wody te charakteryzuje podwyższona zawartość związku azotu (NO^3), która wpływa na obniżenie jakości. Niekiedy średnia i niska jakość wód spowodowana jest wysokimi stężeniami żelaza, strontu i baru. Składniki te mogą migrować do wód w utworach triasu poprzez infiltrację zanieczyszczeń z wód powierzchniowych oraz wód z wyżej ległych poziomów wodonośnych. Zagrożenie stanowi też infiltracja zanieczyszczonych wód Białej Przemszy.

Zbiornik GZWP 454 charakteryzują następujące parametry:

- utwory wodonośne – trias,
- szacunkowe zasoby dyspozycyjne – wg Kleczkowskiego i in., 1990 r. - 391 tys.

- m³/dobę, wg dokumentacji hydrogeologicznej 2015 r. – 360 tys. m³/dobę,
- głębokość ujęć zbiornika – 100 – 150 m,
- powierzchnia całego zbiornika – wg Kleczkowskiego i in., 1990 r. -732 km², wg dokumentacji hydrogeologicznej 2015 r. – 758,6 km².

Decyzją Ministra Środowiska z dnia 22.12.2015 r. (Znak: DGK-II.4731.117.2015.AW) została zatwierdzona dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie.

Jakość wód w utworach węglanowych triasu jest bardzo zróżnicowana i zależy w dużym stopniu od podatności kompleksu wodonośnego na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni oraz od sposobu użytkowania terenu. W zasięgu GZWP 454 stwierdzono występowanie wód klas: I, II, III, IV i V. Wody charakteryzujące się dobrym stanem chemicznym (I, II, III klasa jakości) występują w 88% badanych punktów.

GZWP 454 charakteryzuje się średnią jakością wód podziemnych - wymagającą uzdatniania. Jest to obszar wrażliwy, gdzie zanieczyszczenia z powierzchni mogą infiltrować bezpośrednio do warstw wodonośnych. W dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie wyznaczono proponowaną granicę obszaru ochronnego GZWP nr 454 (Ryc. 8). Zaproponowany obszar ochronny ma powierzchnię 426,3 km², co stanowi około 56% powierzchni całego GZWP nr 454 w jego zweryfikowanych granicach. Około 88,3% jego powierzchni (376,4 km²) znajduje się w granicach zbiornika, a pozostałe 49,9 km² (11,7%) poza nim. Powierzchnia wyznaczonego obszaru ochronnego jest większa o 151,3 km² od powierzchni obszarów ONO+OWO ustalonych wstępnie w 1990 r. pod kierunkiem Kleczkowskiego.

Najniższy poziom dynamicznego zwierciadła wody w studniach ujęcia w Łazach Błędowskich zanotowano na początku lat dziewięćdziesiątych XX w., kiedy opadło ono do rzędnej 224-232 m. n.p.m. Skutkiem istotnego zmniejszenia wydajności ujęcia była odbudowa zwierciadła wody, podniosło się ono o około 20-30 m, osiągając rzędne z przedziału 250-255m. n.p.m. Taki poziom zwierciadła wody podziemnej utrzymuje się do obecnej chwili.

Obszar objęty opracowaniem leży w zasięgu JCWPd 130 i GZWP 454 Olkusz - Zawiercie. Całe terytorium miejscowości Małobądz oraz zachodnia część miejscowości Krze położone są także w zasięgu planowanej strefy ochronnej Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454.

Gmina Bolesław leży w zasięgu leja depresji związanego z prowadzoną zarówno na jej terenie jak i w okolicznych gminach działalnością wydobywczą. Północna część terenu objętego analizą znajduje się w zasięgu wewnętrznego leja depresyjnego, natomiast jego pozostała część, poza południowymi krańcami, w zasięgu leja zewnętrznego.

Obszar gminy położony jest w zlewni Białej Przemszy, w regionie wodnym Małej Wisły. Przez teren gminy przepływają rzeki: Biała, Dąbrówka, Sztolnia Ponikowska, Struga, Sztolnia, Baba. Biała aktualnie prowadzi głównie wody kopalniane, które dostarczane są przez kanały: Dąbrówka i Sztolnia Ponikowska.

Zbiorniki wód powierzchniowych stojących występują w formie nielicznych oczek wodnych bądź stawów. Jednym z większych zbiorników jest odtworzony zbiornik w Starej Wsi, będący reliktem dawnego, dużego kompleksu stawów w tym rejonie. Wiele stawów i cieków

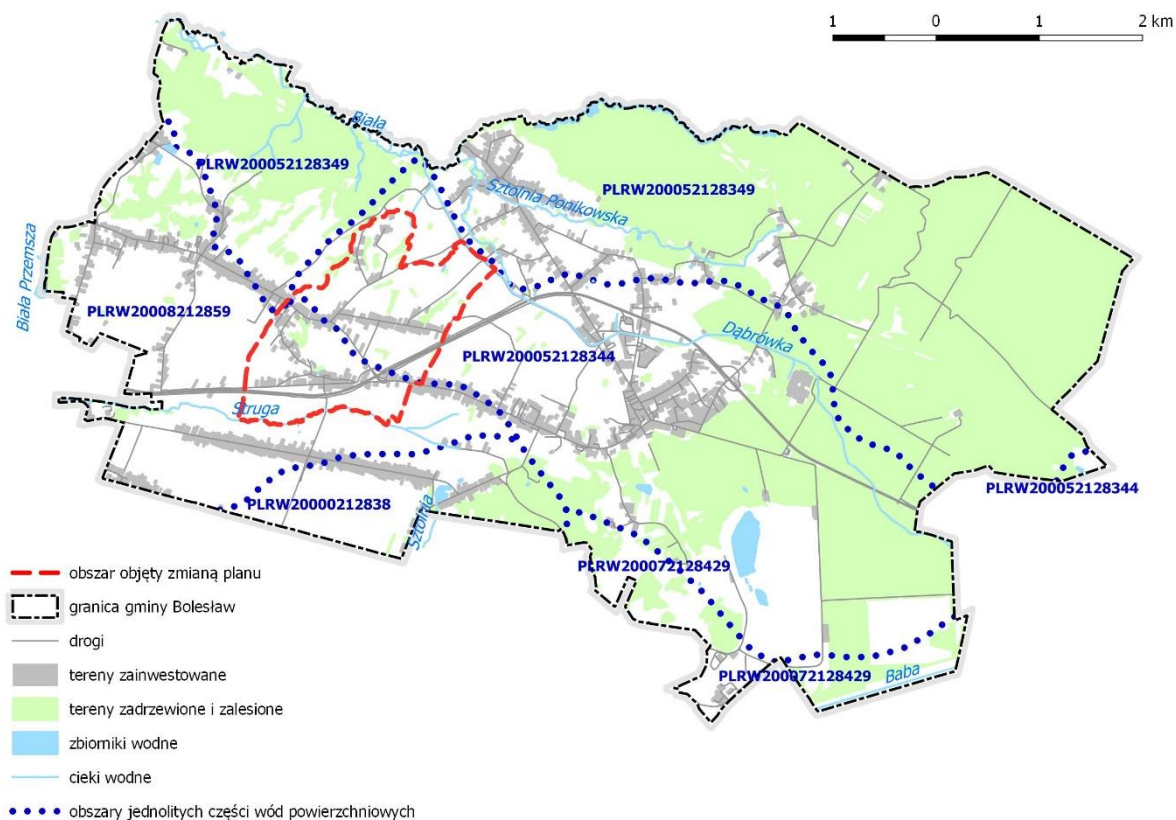
zanikłych w wyniku odwadniania kopalń, może powstać ponownie po zaprzestaniu eksploatacji górniczej.

Przy południowych krańcach obszaru analizy przepływa potok Struga. Jest to niewielki, niespełna 4,5 kilometrowy ciek wodny, będący lewobrzeżnym dopływem rzeki Biała Przemsza, mający swój początek tuż przy granicy miejscowości Bolesław i Podlipie. Przez północno – wschodnie krańce opracowania przepływa kanał Dąbrowka, będący dopływem rzeki Białej. Kanał ten odprowadza wody z odwadniania kopalni „Pomorzan” oraz z oczyszczalni ścieków w Olkuszu.

Teren objęty opracowaniem położony jest w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych (Ryc. 9.):

- PLRW200052128349 – Biała – stanowiąca naturalną część wód,
- PLRW200052128344 – Dąbrowka – stanowiąca sztuczną część wód,
- PLRW20008212859 – Biała Przemsza od Ryczówka do Koziego Brodu – stanowiąca naturalną część wód.

Ryc. 9. Wody powierzchniowe na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne z wykorzystaniem danych przestrzennych: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Roślinność

Na ukształtowanie istniejącej szaty roślinnej mają wpływ następujące czynniki:

- struktura gleb siedliska (dominują gleby klas IV – VI brunatne i rędziny),
- dostępność wody (obniżenie poziomu wód gruntowych przez lej depresyjny, procesy murszenia),
- prowadzona od XIII wieku na terenie gminy lub w jej najbliższym otoczeniu intensywna działalność górnicza (eksploatacja pokładów rud cynku, ołowiu, srebra, węgla kamiennego i piasku) oraz hutnictwo, intensywna działalność turystyczna i rozwój zabudowy mieszkaniowej,
- odłogowanie części gruntów rolnych.

Zbiorowiska leśne zajmują powierzchnię 1 702 ha, co stanowi 39% ogólnej powierzchni gminy. Prawie 80% gruntów leśnych na terenie Gminy Bolesław stanowią lasy publiczne należące do Skarbu Państwa. Grunty leśne prywatne zajmują około 20% powierzchni, tylko nieznaczną część stanowią grunty leśne gminne. Gmina Bolesław posiada wskaźnik lesistości wynoszący 37,7 %, przekraczający wskaźnik 30% przewidziany do osiągnięcia w 2020 roku według Krajowego Programu Zwiększania Lesistości.

Według regionalizacji przyrodniczo – leśnej lasy na obszarze Gminy Bolesław są położone w VI Krainie Małopolskiej, 7 Dzielnicy Wyżyny i Pogórze Śląskie. Lesistość tej dzielnicy zaliczana jest do średnich, potencjalna produktywność siedlisk zbliżona do przeciętnej w tej krainie, zasobność drzewostanów niska, najniższa w krainie.³

Nadzór nad lasami na terenie Gminy Bolesław sprawują Nadleśnictwa Olkusz, Chrzanów oraz Siewierz.

Lasy na terenie gminy zdominowane są przez sosnę, która stanowi prawie 68% drzewostanu. Są to drzewostany w różnym wieku, najstarsze mają ponad 100 lat, przeciętny wiek to 62 lata. W składzie gatunkowym drzewostanów, poza sosną występuje brzoza (w wieku 20-100 lat), modrzew (do 60 lat), świerk (do 40 lat), buk (od 21 do 100 lat), olcha (do 100 lat), akacja (od 20 do 60 lat), a także dąb oraz jodła. Na obszarze Gminy Bolesław w strukturze siedliskowej dominują zespoły boru świeżego, ponadto spotykamy również bory wilgotne, lasy mieszane świeże i wilgotne, bory mieszane świeże i wilgotne, bór suchy oraz las wyżynny.

Lasy Gminy Bolesław ze względu na swoje położenie pomiędzy wielkimi ośrodkami miejsko – przemysłowymi (GOP – Kraków) i pełnienie funkcji obszaru turystycznego narażone są na silną presję. Na terenie Nadleśnictwa Olkusz, w tym Gminy Bolesław, występuje szereg czynników powodujących obniżenie odporności i kondycji zdrowotnej drzewostanów. Podstawowym naturalnym uwarunkowaniem potencjalnej podatności drzewostanów na uszkodzenia jest duży udział ubogich borowych siedlisk, co determinuje mało zróżnicowany skład gatunkowy drzewostanów (dominacja sosny). Zwiększa to podatność na gradacje owadów, choroby grzybowe, pożary itp. Kolejnym ważnym czynnikiem jest deficyt wilgotnościowy, częściowo wynikający z przyczyn naturalnych (niska gęstość sieci rzecznej i przepuszczalne podłoże), których wpływ został jednak drastycznie wzmocniony przez działalność człowieka.

Według danych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, lasy położone na terenie gminy zaliczane są do I – ej kategorii zagrożenia pożarowego. W związku z tym, istnieje konieczność

³ R. Zielony, A. Kliczkowska, *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010*, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, 2012.

prowadzenia stałego monitoringu lasów, zwłaszcza w miejscach najbardziej podatnych na wystąpienie pożarów. Zagrożenie pożarowe jest duże ze względu na:

- zdecydowaną przewagę monokultur sosnowych i siedlisk borowych (łatwo palnych m.in. ze względu na specyficzne runo, zawartość olejków eterycznych w igłach – temp. zapłonu około 50°C),
- przesuszenie siedlisk (wpływ kopalń),
- wypalanie traw na gruntach rolnych,
- szlaki komunikacyjne – kolejowe i drogi,
- penetracja lasów przez ludzi, zwłaszcza w okresie letnim,
- obecność zakładów przemysłowych w sąsiedztwie lasów.

Stan zdrowotny lasów jest przede wszystkim związany z ujemnym oddziaływaniem zanieczyszczeń zawartych w powietrzu atmosferycznym oraz zakłóceniem stosunków wodnych (obniżeniem lustra wody i przesuszeniem gleb) na skutek eksploatacji górniczej. Według danych z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach północno – zachodnie oraz północno – wschodnie części gminy porastają lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu (Ryc. 10).

Z uwagi na ekologiczne zagrożenia aglomeracji Śląsko – Dąbrowskiej, niektóre lasy tego regionu, w tym bolesławskie – mają prawny status lasów ochronnych, których priorytetem użytkowym jest bioklimatyczna funkcja w sanacji środowiska.

Około 19 % powierzchni obszaru objętego zmianą planu to tereny leśne i zadrzewione. W porównaniu do ogólnej powierzchni tych terenów dla całej gminy (ok. 38%) jest to bardzo nieduży udział. Ponadto tereny zaklasyfikowane jako lasy według ewidencji gruntów i budynków zajmują bardzo niewielką powierzchnię – jedynie 0,28 ha, pozostałe to grunty zadrzewione i zakrzewione. Żadne z lasów występujących w granicach opracowania nie stanowią lasów ochronnych.

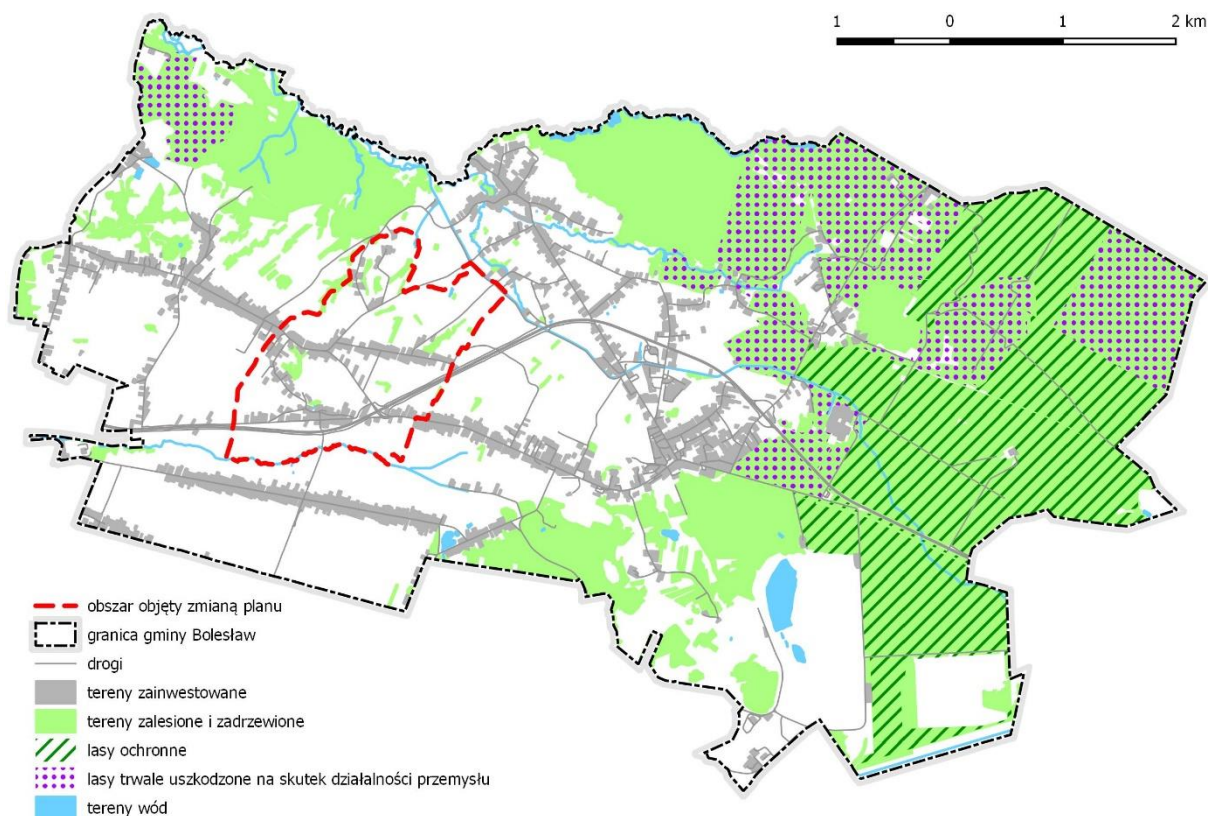
W południowej części gminy, na obszarze hałdy „Bolesław” znajduje się stanowisko Pleszczotki górskiej (*Biscutella laevigata*). Jest to rośliność galmanowa występująca na terenach pogórnich.

W granicach Gminy Bolesław, występują ciekawe i wartościowe enklawy przyrodnicze, są to:

- „Bagna Laski – Krzykawka” położone w dolinie rzeki Białej, występuje tu bujna roślinność łąkowa w postaci wysokich oczeretów, szuwarów, turzycowisk, lasów łąkowych,
- zbocza doliny Przemszy w Krzykawce, występuje tutaj roślinność kserotermiczna,
- stanowiska „Sasanki otwartej – Stary Olkusz”, w okolicach drogi krajowej nr 94,
- 100 –letni dąb, w rejonie Krzykawki koło pola bitwy z 1863 r.

Na obszarze objętym zmianą planu nie stwierdzono występowania gatunków roślin lub grzybów podlegających ochronie gatunkowej w myśl Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Szata roślinna w terenach użytków zielonych nie stanowi przeciwwskazania dla możliwości zagospodarowania omawianego terenu. Wskazane jest zachowanie powierzchni leśnych.

Ryc.10. Lasy na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych
z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach
<http://mapa.katowice.lasy.gov.pl/>

Obszar opracowania jest częściowo zainwestowany – głównie w centralnej części, wzdłuż dróg. Południowa część, poniżej drogi krajowej nr 94 oraz część północna to przede wszystkim tereny rolne, z występującą sporadycznie luźną zabudową. Środkowa część obszaru jest najbardziej zróżnicowana pod względem użytkowania: sady, użytki zielone, nieużytki, zadrzewienia i niewielkie enklawy leśne (z drzewostanem głównie brzozowym w wieku 35-75 lat, a także dębowym w wieku ok. 40-80 lat). Jeszcze kilkadziesiąt lat temu na tym obszarze była prowadzona intensywna gospodarka rolna. Obecnie grunty są w przeważającej części odłogowane, obserwować można ugory porośnięte roślinnością segetalną i ruderalną oraz zauważalną sukcesję roślin krzewiastych i drzewiastych. Południową część obszaru w większości stanowią grunty orne, łąki i pastwiska oraz nieużytki, na tym obszarze niewielki udział stanowią sady i zadrzewienia.

Zwierzęta

Na terenie Gminy Bolesław najciekawsze i najcenniejsze zoocenozy są związane z doliną rzeczną rzeki Białej („Bagna Laski – Krzykawka”), a także z większymi kompleksami leśnymi. W dolinie rzeki Białej występują optymalne warunki dla ptaków, których gnieździ się tutaj ponad 50 gatunków, w tym np.: żuraw, dzięcioł czarny, brodziec samotny, dziwonia. Z płazów występuje traszka zwyczajna i grzebieniasta oraz ropucha szara.

Według danych z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowickich lasach występują: łosie, jelenie, daniela, sarny, dziki, jenoty, borsuki, kuny, lisy, zające, bażanty, kuropatwy, jarząbki. Ponadto w lasach RDLP w Katowicach licznie występują zwierzęta prawem chronione, między innymi bobry i wydry. Według danych z Koła Łowieckiego Jedność Bolesław w całym obwodzie łowieckim występują 42 sarny i 15 dzików.

Według danych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie teren objęty zmianą planu nie leży w zasięgu korytarzy ekologicznych oraz w obszarze szlaków migracji zwierząt, natomiast jego północno – wschodnia część to obszar koncentracji dzików.⁴ Tereny te mają słabe walory faunistyczne, zarówno w skali kraju, jak i regionu, przez co nie odgrywają istotnej roli w strukturze przyrodniczej gminy.

Zabytki

Na obszarze gminy znajduje się 5 obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- Dwór w Bolesławiu;
- Dwór w Krzykawce;
- Oficyna w Krzykawce;
- Cmentarz żydowski w Krzykawce;
- Relikty średniowiecznego gródka rycerskiego.

Żaden z obiektów wpisanych do rejestru zabytków nie jest położony w granicach obszaru objętego zmianą planu.

Gminna ewidencja zabytków obejmuje łącznie 75 obiektów, z czego największą liczbę stanowią budynki mieszkalne.

Na obszarze zmiany planu znajdują się 3 obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków, są to:

- kapliczka św. Anny przy ul. Kmieca z 1911 r.,
- kapliczka przy ul. Górnej z 1912 r.,
- budynek mieszkalny przy ul. Górnej 106 z 1935 r.

Występuje tutaj także 5 stanowisk archeologicznych, chroniących ślady dawnego osadnictwa na tych terenach.

Wskazane jest uwzględnienie w ustaleniach zmiany planu potrzeb ochrony obiektów zabytkowych i stanowisk archeologicznych.

⁴ Sporządzenie bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce, RDOŚ, Kraków.

Krajobraz

Krajobraz został zdefiniowany w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako postrzegana przez ludzi przestrzeń zawierająca elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka⁵. Tak sformułowane określenie pojęcia krajobrazu wywodzi się z treści zawartych w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, odzwierciedlających ideę, że krajobrazy ewoluują w czasie w rezultacie działań sił natury i ludzi. Definicja ta podkreśla również, że krajobraz tworzy całość, w której elementy przyrodnicze i kulturowe są postrzegane łącznie, a nie oddzielnie.

Rozpoznanie krajobrazu można oprzeć na przyjęciu za prof. J. Bogdanowskim powiązania ze sobą ukształtowania i pokrycia terenu i uznanie, że o charakterze krajobrazu decyduje swoisty układ tworzących go elementów – kombinacja przyrodniczych i antropogenicznych cech takich jak: formy rzeźby terenu, rodzaj pokrycia roślinnością, użytkowanie ziemi (w tym struktura sieci osadniczej)⁶.

W gminie występuje krajobraz osadniczy, rolniczy i przemysłowy – górniczy, typowy dla tego regionu. W południowo – wschodniej części gminy prowadzona była intensywna eksploatacja górnicza rud cynku i ołowiu, która spowodowała znaczne przekształcenia powierzchni terenu. Dawne odkrywki górnicze i hałdy odpadów pogórnich zostały zrehabilitowane i uznawane są za neutralne dla krajobrazu. Funkcjonujące w nieczynnej odkrywce Ujków składowisko odpadów komunalnych również można uznać za neutralne dla walorów krajobrazowych gminy. Istniejące składowisko osadów poflotacyjnych (hałda nadpoziomowa) należące do Zakładów Górniczo – Hutniczych w Bukownie jest elementem wpływającym degradująco na krajobraz tej części gminy. W terenach otwartych następują zmiany w krajobrazie związane z odłogowaniem części gruntów rolnych i stopniowym wkraczaniem zespołów roślinności wysokiej, ograniczającej powiązania widokowe.

Obszar objęty zmianą planu charakteryzuje się łagodną rzeźbą terenu, najwyżej wyniesiona ponad poziom morza jest jego zachodnia część, która opada na północny – wschód oraz na południowy – zachód ku dolinie potoku Struga. Średni spadek terenu wynosi około 4,5%.

W pokryciu terenu dominują otwarte tereny porolne podlegające naturalnej sukcesji oraz tereny zainwestowane w formie zwartych układów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej. Obszar przecięty jest na dwie części ciągiem grogi krajowej nr 94.

Ukształtowanie oraz pokrycie terenu wpływają na słabą ekspozycję obszaru. W granicach terenu objętego zmianą planu występują dwie kapliczki stanowiące lokalne wyróżniki krajobrazu, podnoszące jego walory.

Na omawianym obszarze występuje krajobraz osadniczy, rolniczy i porolniczy, powszechny w regionie. Krajobraz Gminy Bolesław nie jest krajobrazem noszącym cechy unikalne, wymagające ochrony. Nie występują tu formy ukształtowania terenu lub rodzaj pokrycia wpływające na wysoką atrakcyjność krajobrazową w skali ponadlokalnej. Nie prowadzą przez ten obszar ciągi i osie widokowe, brak tu punktów widokowych. Cechy krajobrazu nie wykluczają możliwości rozszerzenia terenów do zagospodarowania. Wskazane jest zapewnienie ochrony ekspozycji kapliczek stanowiących wyróżniki krajobrazu, zachowanie enklaw leśnych i zadrzewień

⁵ Art. 2 pkt 16e Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 778 z późn. zm.)

⁶ A. Rozenau-Rybowicz, *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne, GDOŚ, Warszawa 2013.*

wzbogacających krajobraz oraz kontynuacja kształtowania zwartych układów przestrzennych zabudowy.

Fot. 1 Panorama w kierunku północno-zachodniego krańca opracowania.

Fot. Agnieszka Rozenau – Rybowicz

Fot. 2 Panorama z drogi w północno-wschodniej części opracowania w kierunku południowo-zachodnim.

Fot. Agnieszka Rozenau – Rybowicz

Fot. 3 Panorama z drogi w północno-wschodniej części opracowania w kierunku południowo-wschodnim.

Fot. Agnieszka Rozenau – Rybowicz

Fot. 4 Panorama z centralnej części opracowania w kierunku zachodnim.

Fot. Agnieszka Rozenau – Rybowicz

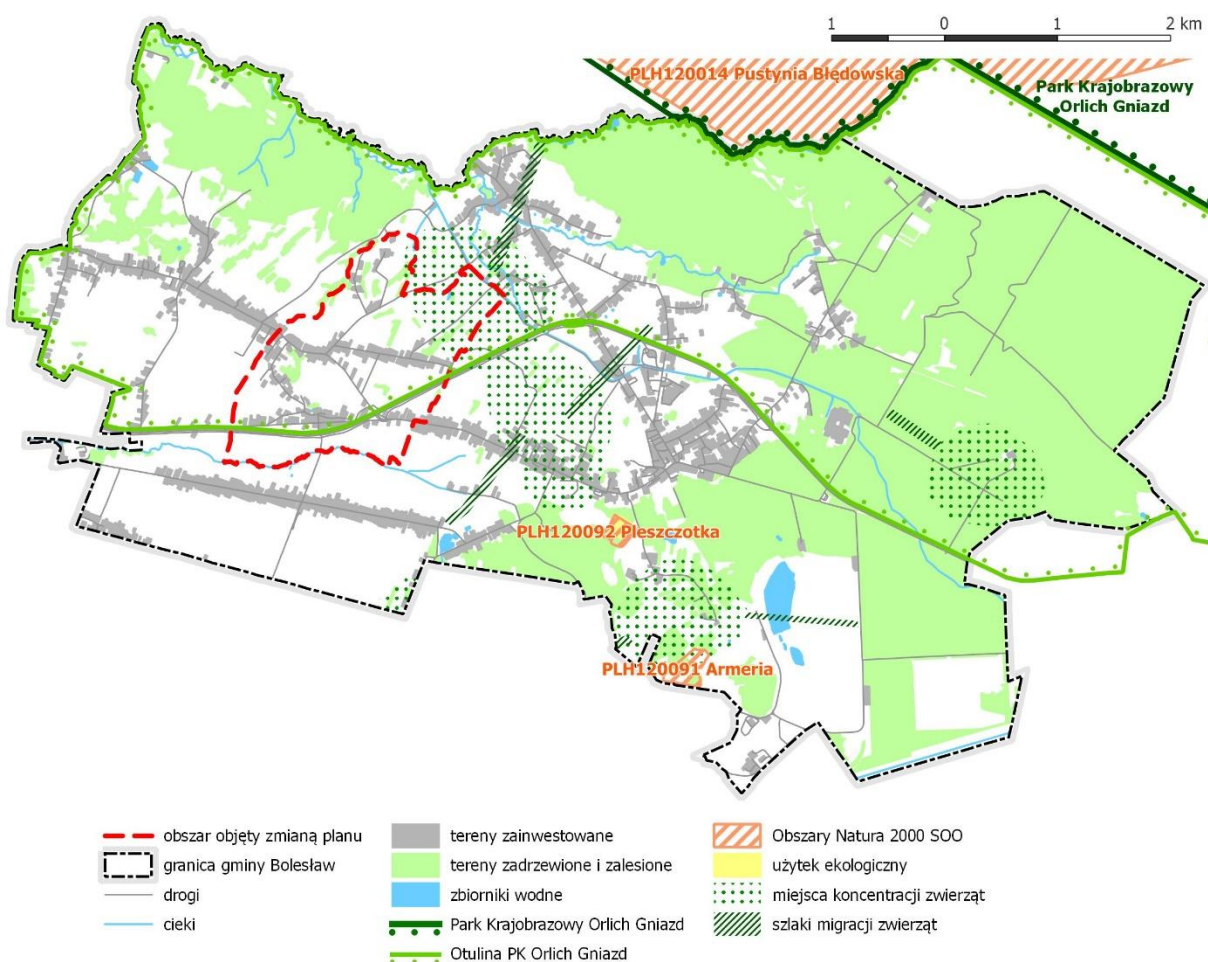
Formy ochrony przyrody

Obszary prawnie chronione stanowią 0,3% ogólnej powierzchni gminy. W jej granicach znajduje się użytek ekologiczny „Obszar występowania Pleszcotki górskiej”, utworzony w 1997 r. przez Radę Gminy Bolesław, który chroni miejsce występowania pleszcotki górskiej na terenach hałdy „Bolesław”.

Ponadto część Gminy Bolesław, o powierzchni 2413 ha (59% powierzchni gminy) położona jest w granicach otuliny Parku Krajobrazowego „Orlich Gniazd”.

Na terenie zmiany planu nie występują obszary objęte formami ochrony przyrody. Znaczna część obszaru, poza jego południowymi i południowo-wschodnimi krańcami położona jest w Otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Obszar objęty zmianą planu nie leży w zasięgu obszarów Natura 2000, od najbliższego obszaru Natura 2000 - Pleszcotka oddalony jest o 1,9 km.

Ryc. 11. Formy ochrony przyrody na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Mapy obszarów chronionych województwa małopolskiego*, <http://krakow.rdos.gov.pl> oraz *Sporządzenie bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce*, RDOŚ, Kraków 2012

Formy ochrony przyrody oraz ich strefy ochronne w rejonie obszaru objętego analizą to:

- **Obszar Natura 2000 PLH120092 Pleszczotka** – położony w odległości ok. 3,3 km od terenu objętego zmianą planu. Istniejący użytek ekologiczny "Biscutella" (Uchwała Gminy Bolesław na wniosek Zakładu Ekologii Instytutu Botaniki PAN w Krakowie, 1997 rok). W standardowym formularzu danych NATURA 2000, obszar Pleszczotka zanotowano jako typ B. Obszar służy ochronie 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWG, zajmującego ok. 90% powierzchni obszaru. Potencjalnym zagrożeniem jest sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadząca do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą. Potencjalnie – zmiana przeznaczenia gruntów.
- **Obszar Natura 2000 PLH120091 Armeria** – położony w odległości ok. 4,3 km od terenu objętego zmianą planu. Występuje tu charakterystyczna roślinność galmanowa - niskie murawy złożone z gatunków znoszących wysokie stężenie w glebie metali ciężkich, takich jak cynk, ołów, kadm i srebro. Cechą wyróżniającą tworzących je roślin jest kseromorfizm oraz nanizm (skarlenie). *Armeria maritima subsp. halleri*, to rzadki podgatunek, w Europie znany jest z nielicznych stanowisk związanych z wychodniami cynku. W standardowym formularzu danych NATURA 2000 dla obszarów specjalnej ochrony (OSO), dla obszarów spełniających kryteria obszarów o znaczeniu wspólnotowym (OZW) oraz dla specjalnych obszarów ochrony (SOO) obszar Armerię zanotowano jako typ B. Na niewielkiej powierzchni występują typowo, jak na warunki Polski, wykształcone zbiorowiska muraw galmanowych, rzadkie w kraju. Obszar służy ochronie 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWG, zajmującego ok. 70% powierzchni obszaru. Potencjalnym zagrożeniem jest sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadząca do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą, w tym rozrastanie się obcych gatunków inwazyjnych – karagana i robinia akacjowata. Potencjalnie – zmiana przeznaczenia gruntów.
- **Otulina PK Orlich Gniazd** – obejmuje swym zasięgiem większą część obszaru opracowania, od północy do drogi krajowej nr 94. W rozumieniu art. 6 ust 1 *Ustawy o ochronie przyrody* z 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2015 poz. 1651) otulina nie jest formą ochrony przyrody, jest to: strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody i wyznaczona indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (art. 5 ust. 14).

Główną i największą rzeką gminy jest Biała, niestety rzeka ta jest zanieczyszczona ściekami przemysłowymi. Biała wpływa do Białej Przemszy na terenie Gminy Dąbrowa Górnicza, koryto rzeki stanowi dogodny korytarz migracji zwierząt na osi wschód – zachód. Pozostałe, drobniejsze ciek wodne odznaczają się niskim poziomem lustra wody, słabymi przepływami. Niektóre ulegają skażeniu nielegalnymi zrzutami ścieków i nieczystości. Niemniej dla mniejszych przedstawicieli fauny (ssaki np. lisy, kuny, łasice, ptaki śpiewające, płaz, ryby, owady i inne gatunki zwierząt bezkręgowych) stanowią ważny korytarz migracji i połączenie obszarów gminy. Ukształtowanie i pokrycie terenu oraz kierunek spływu wód

minimalizują możliwości wpływu zainwestowania obszaru objętego zmianą planu na tereny SOO Natura 2000 Armeria, Pleszczotka oraz Pustynia Błędownska, a także na Park Krajobrazowy Orlich Gniazd.

2.2. Stan środowiska i zagrożenia na obszarach objętym projektem zmiany planu, w tym na obszary objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Wprowadzenie ustaleń zmiany planu nie spowoduje powstania obszarów objętych wystąpieniem znaczących oddziaływań.

Zanieczyszczenia wód

Ocena jakości wód podziemnych i powierzchniowych dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Analiza jakości wód podziemnych przeznaczonych do spożycia w 2014 roku pozwoliła na ich zakwalifikowanie do II i III klasy jakościowej, co oznacza iż wody na terenie JCWPd to wody o dobrej i zadowalającej jakości, spełniające wymagania dla wód do picia. Obszar Gminy Bolesław znajduje się w zasięgu leja depresyjnego, związanego z działalnością górniczą, co z kolei wiąże się z odwadnianiem terenów i jest przyczyną występującego tu słabego stanu ilościowego wód.

Tabela 2. Ocena stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2014

JCWPd	Gmina	Lokalizacja punktu pomiarowego	Klasa jakości wody w ppk	Stan ilościowy wody w JCWPd
130	Bukowno	Bór Biskupi	II – wody dobrej jakości	słaby
130	Bukowno	Bukowno-Wygieźla	III – wody zadowalającej jakości	słaby

Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2014 roku, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Kraków, 2015

Cały obszar objęty opracowaniem leży w zasięgu zbiornika wód podziemnych Olkusz – Zawiercie GZWP 454, a wody w tym rejonie podlegają silnej antropopresji. Decydujący wpływ na jakość wód podziemnych w gminie Bolesław mają ogniska zanieczyszczeń na powierzchni terenu. Do największych należą osady poflotacyjne zdeponowane w stawach w południowo – zachodniej części gminy i stare zrekultywowane składowisko odpadów. Niekorzystny wpływ na jakość wód ma także nieuporządkowana gospodarka wodno – ściekowa. Zagrożenie migracją zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do wód podziemnych zbiornika GPZW 454 wynika z braku odpowiedniej warstwy izolującej dla tego zbiornika.

Tabela 3. Ocena stanu monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych za 2015 rok

Nazwa JCWP	Kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP
Sztolnia	PLRW20000212838	Sztolnia-Przymiarki	V	II	PPD	Zły	PSD	ZŁY
Baba	PLRW200072128429	Baba-Bukowno	I	I	II	Umiarkowany	PSD	ZŁY
Dąbrówka	PLRW200052128344	Kanał Dąbrówka	II	II	PPD	Umiarkowany	PSD	ZŁY

Źródło: Wyniki klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2015, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Kraków, 2016

JCWP znajdujące się na terenie Gminy Bolesław tj. Sztolnia, Baba, Kanał Dąbrówka nie osiągnęły dobrego stanu chemicznego. Są to ciekły płynące przez teren eksploatacji rud cynkowo – ołowionych, odbierające oprócz ścieków przemysłowych i komunalnych wody z odwodnienia zakładów górniczych. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych określa się jako wypadkową wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz wyników klasyfikacji stanu chemicznego JCWPd. Stan wód powierzchniowych na terenie Gminy Bolesław oceniany jest jako zły, co przedstawia powyższa tabela.

Zagrożenia powodzią i podtopieniami

Na obszarze Gminy Bolesław nie znajdują się obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 6 lit. c ustawy Prawo wodne (Dz.U. 2015, poz. 469). Gmina narażona jest na wezbrania głównie opadowe i roztopowe, oraz na dość liczne podtopienia głównie o charakterze lokalnym. Obecność na terenie gminy niewielkich, często nieregulowanych cieków rzecznych stwarza możliwość występowania krótkotrwałych podtopień terenu. Gmina Bolesław narażona jest oprócz wezbrań głównie opadowo-rozlewnych, opadowo nawalnych i roztopowych, również na podtopienia głównie o charakterze lokalnym.

Południowe krańce opracowania położone są w rejonie potencjalnych miejsc podtopień, ze względu na występującą tam dolinę potoku Struga

Zagrożenia wynikające z prognozowanych zmian stosunków wodnych związanych z zamknięciem kopalń ZGH Bolesław S.A.

Większa część miny Bolesław położona jest w zasięgu leja depresji powstałego w wyniku następujących czynników:

- odwadnianie wyrobisk górniczych kopalni „Bolesław”,
- zacierpywanie wód podziemnych z ujęć w Łazach Błędowskich,
- drenaż wyrobisk górniczych kopalni „Olkusz”,
- drenaż wyrobisk górniczych kopalni „Pomorzany”,
- niejednorodność litologiczna wodonośnego piętra triasowego.

W obrębie aktualnego zasięgu leja depresji kopalni „Olkusz – Pomorzany” wydzielono 2 strefy:

- zewnętrzną – gdzie nie przewiduje się degradacji jakościowej wód podziemnych wskutek likwidacji kopalni „Olkusz – Pomorzany”, a jedynie zwiększenie się niektórych składników, głównie jonów SO₄,
- wewnętrzną – w której dojdzie do znaczącego zanieczyszczenia wód podziemnych piętra triasowego, co uniemożliwi ich wykorzystanie do celów pitnych i przemysłowych.

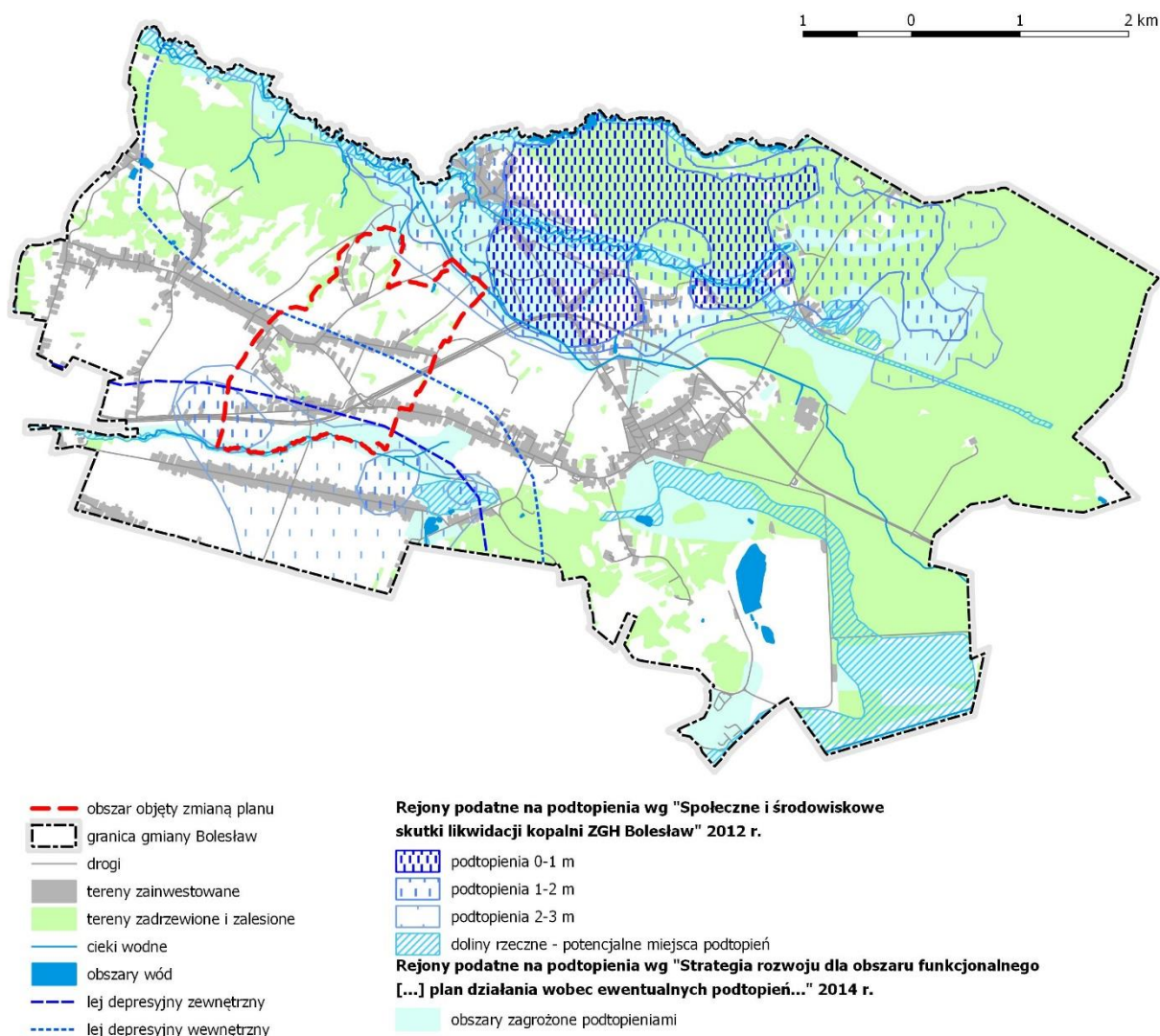
Obszar częściowej zmiany planu leży poza zasięgiem zewnętrznego leja depresyjnego.

W ocenie przydatności terenów dla zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław ważne są przewidywane zmiany wynikające z zaprzestania odwadniającej działalności kopalni ZGH Bolesław S.A. Zgodnie z opracowaniem „*Spoleczne i środowiskowe skutki likwidacji kopalni ZGH Bolesław S.A. przez zatopienie*” (pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Jacka Motyki, Fundacja Nauka i Tradycje Górnicze, Kraków, 2012), na obszarze zmiany planu przewidywane jest podniesienie się poziomu zwierciadła wód gruntowych do 1 – 3 m p.p.t., w południowo – zachodniej, południowej oraz północnej części opracowania.

Ze względu na specyficzne zachowanie się niektórych terenów olkuskiego leja depresji związane z budową litologiczną uznano za zasadne rozszerzenie pojęcia obszarów zagrożonych podtopieniami do granic zalegania wód podziemnych o ok. 0,5 – 3 m poniżej poziomu terenu.

Wyznaczone zostały również strefy dolin związanych z rzekami i ciekami. Doliny te tworzą rejon, gdzie woda związana jest z piaszczystymi, ilastymi, czy lessowymi utworami czwartorzędowymi i wapiennymi utworami jury. Woda z cieków i rzek zasila poprzez infiltrację niżej leżące poziome wodonośne powodując mimo drenażu utrzymanie poziomu zwierciadła wody w triasie. Tam, gdzie brak infiltracji wód z rzek ze względu na budowę podłoża koryta rzeki, tj. nieprzepuszczalnych utworów powoduje powstanie rejonów, gdzie już obecnie woda znajduje się blisko powierzchni terenu, tworząc miejsca występowania podtopień. Na obszarze opracowania potencjalne miejsca podtopień ze względu na występowanie dolin rzecznych to rejon potoku Struga. W strefach dolin trudno jest jednoznacznie określić przyszłe położenie zwierciadła wód podziemnych.

Ryc. 12. Zasięg leja depresyjnego oraz rejony podatne na podtopienia na obszarze Gminy Bolesław

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Społeczne i środowiskowe skutki likwidacji kopalni ZGH Bolesław S.A. przez zatopienie*, J.Motyka, Fundacja Nauki i Tradycje Górnicze, Kraków 2012, oraz *Strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego zajmowanego przez gminy Olkusz, Bukowno, Bolesław i Klucze, która określi plan działania wobec ewentualnych podtopień na obszarach znajdujących się w strefie oddziaływania działalności górniczej likwidowanej kopalni*, Główny Instytut Górnictwa, 2014

W opracowaniu pt.: „*Strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego zajmowanego przez gminy Olkusz, Bukowno, Bolesław i Klucze, która określi plan działania wobec ewentualnych podtopień na obszarach znajdujących się w strefie oddziaływania działalności górniczej likwidowanej kopalni*” wyznaczono również obszary zagrożenia podtopieniami, występujące w południowej i północnej części opracowania.

Zamknięcie kopalni ZGH Bolesław oprócz zmian stosunków wodnych niesie za sobą szereg innym konsekwencji, których nie jesteśmy w stanie do końca przewidzieć. Jedną z nich będzie zmiana systemu zaopatrzenia w wodę. Postępujące naturalne procesy utleniania

minerałów siarczkowych powodować będą znaczące pogarszanie się jakości wód podziemnych z pietra triasowego co spowoduje, że nie będą one mogły być wykorzystywane jako zasoby wody do picia, ponieważ procesy technologiczne związane z potrzebą ich uzdatniania byłyby zbyt kosztowne.

Należy przypuszczać, że z chwilą zaprzestania eksploatacji kopalni "Olkusz - Pomorzany" i podniesienia się poziomu wód gruntowych do poziomu posadowienia rur sieci wodociągowej, ulegną zmianie warunki gruntowo - wodne na rzecz zwiększonego zagrożenia korozją. Może nastąpić wzrost ilości wód infiltracyjnych do sieci kanalizacyjnej z chwilą podwyższenia się poziomu wód gruntowych.

Znaczące skażenie wód podziemnych w rejonie wewnętrznego leja depresyjnego może skutkować również pogorszeniem się warunków bytowych dla roślin i zwierząt, a także może powodować uciążliwości dla tutejszej ludności.

Strefy dolin rzecznych oraz strefy podtopień stanowią obszary ograniczeń możliwości rozwoju zagospodarowania przestrzennego związanego z zainwestowaniem terenu, w tym z zabudową kubaturową.

Zagrożenia geologiczne

Jednym ze szczególnie niebezpiecznych zagrożeń naturalnych na obszarze Polski są ruchy masowe, które mogą powstawać zarówno w wyniku naturalnych procesów geologicznych, jak i procesów antropogenicznych.

Ruchy masowe, a zwłaszcza osuwiska, są charakterystyczne jedynie dla pewnych obszarów Polski, w których panują sprzyjające warunki morfologiczne (duże różnice wysokości, stromo nachylone zbocza) i geologiczne (obecność skał o bardzo różnym stopniu przepuszczalności oraz skał mało odpornych na procesy erozyjne i denudacyjne), a także obecność stref wysięków wód gruntowych, pozbawienie skarp naturalnego zadarnienia i roślinności drzewiastej, niewłaściwa realizacja systemu odprowadzającego wody opadowe oraz niewłaściwa realizacja inwestycji.

W miejscowości Krzykawa nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ani obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych.

Zagrożenia awariami przemysłowymi

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r.17 podaje zasady kwalifikacji zakładu przemysłowego do grupy zakładów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Głównym kryterium jest ilość szkodliwych substancji, przechowywanych na terenie zakładu. Na terenie Gminy Bolesław nie występują podmioty, zaliczone do tej grupy przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Stan powietrza atmosferycznego

Gmina Bolesław położona jest w rejonie uważanym za najbardziej zdegradowany pod względem jakości powietrza w województwie małopolskim. Źródła zanieczyszczeń powietrza stanowi tu napływ z aglomeracji śląskiej, zakłady przemysłowe, komunikacja samochodowa, a także indywidualne systemy grzewcze.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2015 roku wykonana została dla następujących stref: aglomeracji krakowskiej, Miasta Tarnowa i strefy małopolskiej.⁷ Obszar Gminy Bolesław należy do strefy małopolskiej. W najbliższej lokalizacji od omawianego obszaru znajdują się stacje pomiarowe w Olkuszu przy ul. F. Nullo, dokonujące pomiarów dwutlenku siarki oraz pyłu zawieszonego PM10.

Dla strefy małopolskiej ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony zdrowia przedstawia się następująco:

– dwutlenek siarki	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– dwutlenek azotu	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– tlenek węgla	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– pył zawieszony PM10	– Strefę małopolską zaliczono do klasy C;
– pył zawieszony PM2,5	– Strefę małopolską zaliczono do klasy C;
– benzen	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– ołów	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– ozon	– Strefę małopolską zaliczono do klasy C;
– arsen	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– kadm	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– nikiel	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– benzo(α)piren	– Strefę małopolską zaliczono do klasy C.

Dla strefy małopolskiej ocena i klasyfikacja stref pod kątem ochrony roślin przedstawia się następująco:

– dwutlenek azotu	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;
– ozon	– Strefę małopolską zaliczono do klasy C;
– dwutlenek siarki	– Strefę małopolską zaliczono do klasy A;

Według monitoringu powietrza prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, w przeciągu roku poprzedzającego niniejsze opracowanie na stacji Olkusz wskaźniki zanieczyszczenia powietrza niejednokrotnie przekraczały normy (Tab. 4). Podstawowym problemem jest zwiększona zawartość pyłu zawieszonego PM10 w okresie zimowym, co spowodowane jest w znacznym stopniu spalaniem węgla w starych kotłach i piecach domowych.

⁷ Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2015 roku, Wydział Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, manuskrypt, kwiecień 2016.

Tabela 4. Wyniki monitoringu powietrza w stacji pomiarowej w Olkuszu z 2015 i 2016 roku

Parametr	Jednostka	Norma	Miesiąc												Średnia
			2015						2016						
			VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Dwutlenek siarki (SO ₂)	µg/m ³	20	4	3	3	7,6	16,8	19,6	24,3	12,1	13	10,7	4	2,6	10
Pył zawieszony (PM ₁₀)	µg/m ³	40	17	25	18	37	46	33	52	29	37	30	20	17	30

Legenda:

x	Wartość < 50% normy.
x	50 % normy < wartość < 75 % normy
x	75 % normy < wartość < 100 % normy
x	Wartość przekracza normę

Źródło: <http://monitoring.krakow.pios.gov.pl/dane-pomiarowe>.

Hałas

Głównymi źródłami hałasu na obszarze Gminy Bolesław są drogowe ciągi komunikacyjne oraz zakłady przemysłowe. Hałas komunikacyjny związany jest przede wszystkim z ruchem na drodze krajowej nr 94 (ze Zgorzelca przy granicy z Niemcami do Korczowej przy granicy z Ukrainą) biegnącej ze wschodu na zachód przez środkową część gminy. Na poziom hałasu drogowego w pobliżu zabudowy mieszkalnej mają wpływ przede wszystkim:

- natężenie ruchu komunikacyjnego,
- udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu,
- odległość zabudowy mieszkalnej od drogi,
- prędkość ruchu pojazdów (ze wzrostem prędkości hałas rośnie),
- typ i stan techniczny pojazdów,
- nachylenie drogi,
- stan nawierzchni oraz płynność ruchu.

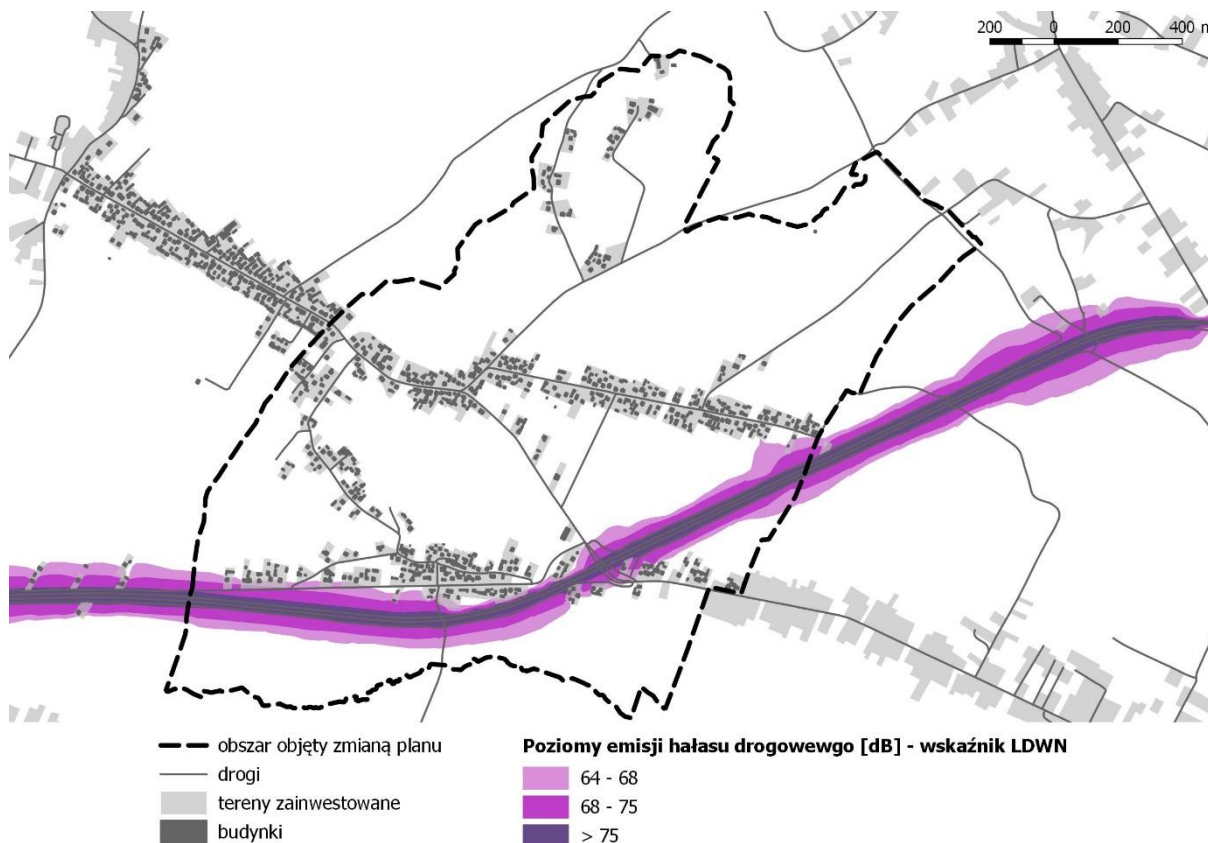
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112 z późn. zm.) dopuszczalny długookresowy poziom hałasu dla dróg, wyrażony wskaźnikiem LDWN wynosi:

- 64 dB – dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej i szpitali w miastach
- 68 dB – dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów mieszkaniowo-usługowych.

Na obszarze objętym zmianą planu droga krajowa nr 94 przebiega przez środkową część miejscowości Krze oraz południowo – zachodnią część miejscowości Ujków Nowy. W zasięgu oddziaływania strefy hałasu powyżej 64dB znajdują się tereny rolne, mieszkaniowe oraz

usługowe. W kilkunastu przypadkach istniejąca zabudowa mieszkalna i usługowa położona jest w strefie uciążliwości hałasu drogowego (Ryc. 13.).

Ryc. 13. Mapa emisji hałasu drogowego z drogi krajowej nr 94 na obszarze objętym zmianą planu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Program ochrony środowiska przed hałasem*, <http://miip.geomalopolska.pl/imap/>

2.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

W środowisku omawianej gminy można zauważyć powolne i naturalne procesy niewpływające na istotne zmiany w strukturze przyrodniczej i funkcjonowaniu środowiska. Można zaobserwować powolne zwiększanie się terenów nieużytkowanych rolniczo – odłogowanych, zwiększenie się zasięgu zakrzewień i zadrzewień. W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania na terenie obszarów objętych zmianami planów przewiduje się zwiększenie powierzchni zakrzewień i zadrzewień, nie będą to jednak istotne zmiany w funkcjonowaniu środowiska.

W przypadku braku realizacji projektu zmiany planu środowisko nie pozostanie na obecnym poziomie funkcjonowania. Będzie poddawane działaniu procesów zarówno naturalnych jak i antropogenicznych (np. sukcesja na terenach odłogowanych). Brak realizacji projektu zmiany planu, czyli pozostawienie bez zmian powierzchni zabudowanych

i powierzchni biologicznie czynnych pozostawi niezmniejszoną powierzchnię użytków rolnych i leśnych.

Brak wdrożenia ustaleń projektu zmiany planu dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego nie będzie powodować znacznego jego pogorszenia, gdyż jego elementy są chronione odrębnymi przepisami prawa. Znaczące skutki środowiskowe, zwłaszcza w zasięgu wewnętrznego leja depresyjnego, będzie mieć likwidacja kopalni ZGH Bolesław, która jest niezależna od ustaleń projektu zmiany planu.

W związku z likwidacją kopalni ZGH Bolesław wyłączone zostaną pompy odwadniające, na skutek czego nastąpi samozatopienie wyrobisk wodami z dopływu naturalnego. Lustro wody w wyrobiskach będzie się stopniowo podnosić do uzyskania równowagi hydrodynamicznej z wodami w poziomach wodonośnych w otaczającym górotworze.

Do skutków takiego sposobu zakończenia eksploatacji należą:

- możliwość tworzenia się podtopień na powierzchni osiadłego terenu, powodujących podmakanie budowli, korozję urządzeń podziemnych,
- występowanie samowypływów wód podziemnych z otworów studziennych, badawczych, szybów, sztolni lub studni powodujących podtopienia i zalewanie terenów,
- podmakanie obszarów zalesionych, łąk i gruntów ornych, powodujące zmiany w szacie roślinnej, rozwój roślinności bagiennej i powstawanie torfowisk,
- powrót wód do naturalnych koryt wysuszonych cieków,
- rozlewiska lub nawet powódzie spowodowane wypływem wód z koryt cieków,
- wpływ na ujęcia podziemne i powierzchniowe wód (pogorszenie jakości, zmiana zasobów),
- tworzenie się niekorzystnych warunków geologiczno-inżynierskich na skutek zmian właściwości fizycznych i mechanicznych gruntów w obszarach zalewowych,
- wysokie zawartości siarczanów, chlorków oraz metali (Fe, Mn, Zn, Pb), pogorszenie jakości wód podziemnych w strefie oddziaływania systemu odwadniania kopalni,
- migracja zanieczyszczonych wód w warstwie wodonośnej,
- zagrożenie jakości wód z ujęć oraz ze źródeł i cieków powierzchniowych.⁸

⁸ J. Motyka, *Spoleczne i środowiskowe skutki likwidacji kopalni ZGH Bolesław S.A. przez zatopienie*, Fundacja Nauka i Tradycje Górnicze, Kraków 2012.

2.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu miejscowego, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na terenie zmiany planu nie występują obszary objęte formami ochrony przyrody. Znaczna część obszaru, poza jego południowymi i południowo-wschodnimi krańcami położona jest w Otulinie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Obszar objęty zmianą planu nie leży w zasięgu obszarów Natura 2000, od najbliższego obszaru Natura 2000 - Pleszczotka oddalony jest o 1,9 km.

Problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody w rejonie obszaru objętego zmianą planu.

- **Park Krajobrazowy Orlich Gniazd** (położony w odległości ok. 2,1 km)

Zgodnie z §3 ust. 1 Rozporządzenia dotyczącego Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, na jego obszarze zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów. *Zakaz ten nie dotyczy pozyskiwania dolomitów ze złoża „Stare Gliny” w gminie Klucze, piasków kwarcowych ze złoża „Klucze” w gminie Klucze, piasków podsadzkowych ze złoża „Pustynia Błędowska – IV” w gminie Klucze, rud cynku i ołowiu ze złoża „Pomorzany” w gminach Olkusz i Klucze oraz rud cynku i ołowiu ze złoża „Klucze I” w gminie Klucze”;*
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej go-spodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej. *Zakaz ten nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;*
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno - błotnych;

- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych. *Zakaz ten nie dotyczy dróg publicznych.*

– **Obszary Natura 2000**

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody na obszarach Natura 2000 zabrania się, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ewenementem przyrody w gminie Bolesław w sołectwie Laski jest „Skałka”, jedyna w Polsce kupała trawertynowa (zwana także wynurzeniem geologicznym) oraz powstała w jej wnętrzu jaskinia. Podobne kopyły występują jeszcze tylko w Ganovicach i Basenowie na Słowacji oraz na obszarze Mono Lake w Kalifornii w USA. Występuje tu wiele skamieniałości amonitów, z których pozostały spiralne skorupy o średnicy od kilku do kilkunastu centymetrów, a także małży, jeżowców, ślimaków, gąbek oraz belemitów.

Do najważniejszych problemów ochrony środowiska związanych z obszarem objętym zmianą planu można zaliczyć:

- ruch samochodowy wzdłuż drogi krajowej nr 94 (emisja spalin, hałas, zanieczyszczenie gleb substancjami ropopochodnymi),
- położenie w pobliżu terenów eksploatacji rud cynku i ołowiu (wpływ na stan czystości wód oraz gleb),
- brak sieci kanalizacyjnej wpływający na zagrożenie czystości wód.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

W najbliższym otoczeniu obszaru objętego zmianą planu cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym i międzynarodowym zostały ustanowione poprzez wskazanie obszarów Natura 2000: Pustynia Błędowska (PLH120014), Armeria (PLH120091), Pleszczotka (PLH120092).

Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, jak i typowych siedlisk charakterystycznych dla regionów biogeograficznych. Celem ochrony – indywidualnym na każdym z obszarów są gatunki roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków, dla których wyznacza

się Obszary Specjalnej Ochrony - OSO) oraz typy siedlisk spełniające kryteria określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (tj.: Dz.U. z 2014 r. poz. 1713).

Celem ochrony obszaru Pustynia Błędowska (PLH120014) jest ochrona siedlisk, odnotowano tu występowanie 4 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (12 % powierzchni), ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (25 % powierzchni), bory i lasy bagienne (0,25 % powierzchni), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (1,2 % powierzchni). Na obszarze Pustyni Błędowskiej występują gatunki objęte art. 4 dyrektywy 92/43/EWG oraz wymienione w załączniku II do ww. dyrektywy: zimorodek (*Alcedo atthis*), świergotek polny (*Anthus campestris*), lelek (*Caprimulgus europaeus*), dzięcioł biało grzbiety (*Dendrocopos leucotos*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), dzięcioł biało szyi (*Dendrocopos syriacus*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), ortolan (*Emberiza hortulana*), gąsiorek (*Lanius collurio*), lerka (*Lanius collurio*), trzmielojad (*Pernis apivorus*), jarzębka (*Sylvia nisoria*). Pustynia stanowi unikatowy ekosystem w skali europejskiej. Jest największym w Europie Środkowej zwartym, śródlądowym obszarem występowania piasków wydmowych z interesującymi formami geomorfologicznymi typowymi dla krajobrazu pustynnego, licznymi rzadkimi i chronionymi gatunkami flory i fauny oraz zbiorowiskami muraw piaskowych.

Celem ochrony obszaru Armeria (PLH120091) jest ochrona 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWG (Murawa galmanowa z *Violetalia calaminariae*), zajmującego ok. 70% powierzchni obszaru. Inne ważne gatunki roślin: *Anthericum ramosum*, *Armeria maritima*, *Biscutella laevigata*, *Carlina acaulis*, *Epipactis atrorubens*, *Epipactis helleborine*, *Gypsophila fastigiata*, *Helianthemum nummularium*, *Ononis spinosa*.

Celem ochrony obszaru Pleszczotka (PLH120092) jest ochrona 1 typu siedliska przyrodniczego z zał. I Dyrektywy 43/92/EWG, zajmującego ok. 90% powierzchni obszaru. Obszar Natura 2000 Pleszczotka stanowi istniejący użytek ekologiczny "Biscutella" (Uchwała Gminy Bolesław na wniosek Zakładu Ekologii Instytutu Botaniki PAN w Krakowie, 1997 rok). W standardowym formularzu danych NATURA 2000, obszar Pleszczotka zanotowano jako typ B o kodzie PLH120092.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu ze względu na odległość, skalę i rodzaj wprowadzanych zmian nie stanowi zagrożenia dla celów ochrony środowiska ustanowionych poprzez utworzenie najbliższych położonych obszarów Natura 2000, nie stanowi również zagrożenia dla integralności obszarów Natura 2000.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym w otoczeniu obszaru objętego projektem zmiany planu ustanowione są poprzez utworzenie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Zgodnie z §2 ust. 1 Rozporządzenia dotyczącego Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, na jego obszarze ustalone zostały szczególne cele ochrony:

- 1) ochrona wartości przyrodniczych:
 - a. zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej,

- b. ochrona naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej,
 - c. zachowanie naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności kserotermicznej, torfowiskowej oraz wilgotnych łąk,
 - d. zachowanie korytarzy ekologicznych;
- 2) ochrona wartości historycznych i kulturowych:
- a. ochrona tradycyjnych form zabudowy i zespołów wiejskich oraz podmiejskich
 - b. współdziałanie w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i ich otoczenia;
- 3) ochrona walorów krajobrazowych:
- a. zachowanie otwartych terenów krajobrazów jurajskich,
 - b. ochrona przed przekształceniem terenów wyróżniających się walorami estetyczno-widokowymi;
- 4) społeczne cele ochrony:
- a. racjonalna gospodarka przestrzenią, hamowanie presji urbanizacyjnej,
 - b. promowanie i rozwijanie funkcji zgodnych z uwarunkowaniami środowiska, w tym szczególnie turystyki, wypoczynku i edukacji.

Cele ochrony środowiska zostały również ustanowione na obszarze objętym zmianą planu poprzez przyjęcie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Omawiany teren położony jest w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych:

- PLRW200052128349 – Biała – stanowiąca naturalną część wód,
- PLRW200052128344 – Dąbrówka – stanowiąca sztuczną część wód, wykazująca klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego rzek w jcwp jako umiarkowany, stan jcwp zły,
- PLRW20008212859 – Biała Przemyska od Ryczówka do Koziego Brodu - stanowiąca naturalną część wód, wykazująca klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego rzek w jcwp jako umiarkowany, stan jcwp zły.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.⁹

Cele środowiskowe dla wód podziemnych obejmują zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia

⁹ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły KZGW, Warszawa 2011. (M.P. 2011 nr 49 poz. 549)

wymogu niepogarszania stanu części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

W projekcie zmiany planu zostały zawarte zapisy mające na celu ochronę elementów środowiska przyrodniczego gminy odnoszące się do wyżej wymienionych celów środowiskowych.

Biorąc pod uwagę przeznaczenie terenu, istniejący stan środowiska oraz ustalenia zmiany planu można stwierdzić, że ogólny projekt zmiany planu, nakazujący ochronę elementów środowiska przyrodniczego oraz zasobów wodnych ograniczają zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych dla nich wyznaczonych.

W opracowaniu ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby realizacji projektu zmiany planu wskazano następujące uwarunkowania:

W zakresie ochrony klimatu akustycznego:

- zaleca się wzmocnienie zieleni przydrożnej z możliwością realizacji nasadzeń alejowych drzewami odpowiednimi dla warunków siedliskowych;
- zaleca się wprowadzenia nakazu odseparowywania pasem zieleni wielopiętrowej i zimotrwałej lub ogrodzeniem ograniczającym uciążliwość do granicy nieruchomości gruntowej, działalności usługowej lub produkcyjnej, która może być uciążliwa dla sąsiednich funkcji.

W zakresie ochrony środowiska gruntowo – wodnego:

- zaleca się ograniczanie lokalizacji składowisk i zakładów utylizacji odpadów, niekontrolowanego gromadzenia ścieków i odpadów, rolniczego wykorzystania ścieków z uwagi na niesprzyjające warunki hydrogeologiczne;
- wody opadowe z nawierzchni terenów komunikacyjnych, zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami, powinny być ujmowane i oczyszczone przed odprowadzeniem ich do odbiornika;
- w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zaleca się wprowadzanie i pozostawienie zadrzewień i zakrzaczeń wzdłuż koryt rzek;
- nie dopuszcza się zabudowywania pasa 15 m od brzegu cieków oraz grodzienia działek w odległości 1,5 m od brzegu cieku, a także wprowadzania nowych form użytkowania terenu skutkujących zmianą stosunków wodnych;
- zaleca się wprowadzenie zakazu odprowadzania nieoczyszczonych cieków do wód powierzchniowych i do gruntu,
- zaleca się wprowadzenie obowiązku podniesienia poziomu rzędnej terenu lub wzmocnienia systemu odprowadzania wód w obszarach wskazanych jako podatne na podtopienia.

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:

- dla nowej zabudowy wskazane jest stosowanie instalacji grzewczych niepowodujących znaczącego zanieczyszczenia środowiska – proponuje się wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, stosowania kotłowni działających na proekologiczne paliwa (olej, gaz, biomasa) oraz zastosowanie urządzeń o wysokiej sprawności i niskiej emisyjności;
- zaleca się wprowadzenie zakazu lokalizowania na tym terenie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

- zaleca się wykorzystanie zieleni wysokiej przydrożnej do częściowego pochłaniania zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W zakresie ochrony walorów krajobrazowych i przyrodniczych:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej powinno się określić minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, na co najmniej 25 %;
- zaleca się wprowadzić zakaz stosowania pełnych ogrodzeń (w tym prefabrykatów betonowych) w bezpośrednim sąsiedztwie lasów i cieków wodnych;
- zaleca się zachowanie istniejących zadrzewień, konieczna jest ich pielęgnacja i uzupełnienie
- zaleca się wprowadzenie zakazu lokalizowania na terenie otuliny Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- zaleca się dążenie do sukcesywnego nadawania statusu pomników przyrody wyróżniającym się egzemplarzom i grupom roślin oraz cennym zespołom fitosocjologicznym i obiektom przyrody nieożywionej.

Wyżej wymienione uwarunkowania zostały w większości zawarte w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3. Oddziaływanie ustaleń projektu na środowisko

3.1. Rodzaje i skala przewidywanych oddziaływań na środowisko

Istniejące użytkowanie i zagospodarowanie terenów Gminy Bolesław wynika z jej położenia, istniejącej infrastruktury i warunków środowiskowych. Gmina Bolesław ma duże możliwości rozwoju ze względu na korzystną lokalizację wzdłuż znaczącego szlaku komunikacyjnego – DK nr 94 biegnącą pomiędzy dużymi ośrodkami wojewódzkimi takimi jak Kraków i Katowice. Strategicznym problemem dla Gminy Bolesław jest jednostronnie surowcowy charakter przemysłu o niemal monopolowej dominacji w skali lokalnej. Jest on oparty na eksploatacji górniczej o czasowo przesądzonej koniunkturze, ograniczonej zasobami złoża i tempem jego wydobycia. Branżowo należy do górnictwa metali nieżelaznych, wykazującego w obszarze Gminy Bolesław oznaki wchodzenia w schyłkowy okres eksploatacji. Uciążliwości dla środowiska przyrodniczego wynikają z systemu komunikacyjnego, eksploatacji złóż cynku i ołowiu oraz kruszywa naturalnego, prowadzonej gospodarki wodno – ściekowej, produkcji rolnej i indywidualnej niskiej emisji związanej z budownictwem mieszkaniowo – usługowym.

Planowane zagospodarowanie przewiduje utrzymanie istniejącego zagospodarowania oraz rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej, usług publicznych oraz usług sportu i kultury, a także niezbędnej infrastruktury drogowej. Projekt zmiany planu przewiduje wprowadzenie następujących zmian:

- Poszerzenie terenów mieszkaniowych o 17,11 ha, w tym ok. 1,86 ha na istniejącej zabudowie zagrodowej;

- Poszerzenie terenów usług o 3,56, w tym ok. 0,58 ha na tereny usług sportu i kultury oraz ok. 0,02 ha na tereny usług publicznych;
- Poszerzenie terenów dróg i obsługi komunikacji o 0,4 ha, w tym ok. 0,39 ha w granicach drogowych użytków gruntowych, które nie były przeznaczone jako tereny komunikacyjne w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- Zmianę kategorii przeznaczenia terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych na obszarze ok. 0,4 ha;
- Ograniczenie zasięgu terenów komunikacji (w dostosowaniu do przeprowadzonych podziałów geodezyjnych) na obszarze ok. 0,7 ha.

Tereny te wyróżnione są na rysunku prognozy jako przyrosty terenów przeznaczonych do zainwestowania, zmiany przeznaczenia terenów oraz tereny wycofane z możliwości zainwestowania.

Zapisy projektu zmiany planu nie wpływają znacząco na zmiany funkcjonalne i przestrzenne w istniejącym zagospodarowaniu. Zmiany w strukturze przestrzennej gminy wyznaczone w projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodne są z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław i zachowują ograniczenia i wskazania ekofizjograficzne. Rozwój terenów zurbanizowanych na obszarze objętym opracowaniem zaproponowany w projekcie zmiany planu nie będzie powodował zaburzenia funkcjonowania istniejącego systemu powiązań przyrodniczych. Planowane przyrosty terenów przeznaczonych do zainwestowania, z wyjątkiem przyrostu drogi 3KDD, leżą poza obszarem miejsc koncentracji i migracji zwierząt. Prognozuje się zatem, iż projekt zmiany planu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływał na florę i faunę Gminy Bolesław. Również główne korytarze ekologiczne związane z dolinami rzek, oraz terenami leśnymi znajdują się poza obszarami gdzie nastąpiły przyrosty terenów przeznaczonych do zainwestowania.

Realizacja ustaleń zmiany planu powinna przyczynić się do ograniczenia uciążliwości planowanego zagospodarowania na terenie gminy. Dotyczy to zwłaszcza:

- ochrony wód podziemnych GZWP nr 454 Olkusz-Zawiercie,
- nie dopuszczenia lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- nie dopuszczenia lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, a w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu przepisów odrębnych;
- ograniczeń w użytkowaniu terenów: nakazu zachowania części powierzchni niezainwestowanej zgodnie z ustaleniami dla terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi jako powierzchni biologicznie czynnej,
- dopuszczenia w terenach budowlanych lokalizacji urządzeń o mocy nieprzekraczającej 100 kW w tym mikroinstalacji wytwarzających energię elektryczną ze źródeł wykorzystujących energię słoneczną,
- nakazu stosowania rozwiązania wykorzystujące paliwa niskoemisyjne lub rozwiązania nieemisyjne,

- ustaleń dotyczących gromadzenia i usuwania odpadów,

Realizacja inwestycji w terenach przeznaczonych do zabudowy może oddziaływać na środowisko na etapie budowy oraz eksploatacji. Mając na uwadze etapy budowy, a następnie etap eksploatacji, można prognozować, iż realizacja zapisów zmiany planu może wpływać na następujące elementy środowiska:

- glebę i powierzchnię ziemi,
- wody powierzchniowe i podziemne,
- powietrze atmosferyczne,
- zasoby naturalne,
- krajobraz,
- flora,
- fauna,
- różnorodność biologiczną,
- ludzie,
- zabytki,
- dobra materialne.

Nie prognozuje się jednak, by wpływ ten był znacząco negatywny.

Odporność środowiska na degradację i jego zdolność do regeneracji związana jest z jakością komponentów środowiska. Zależy także, w dużym stopniu, od działań człowieka, które winny zmierzać do kształtowania właściwych procesów ekologicznych i zwiększania walorów przyrodniczych i krajobrazowych miejsca. Dobrze ukierunkowane działania antropogeniczne winny wzbogacać i porządkować powstałe już struktury. Zmiana planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego, którego dotyczy niniejsza prognoza, utrzymuje wprowadzone we wcześniejszych dokumentach kierunki zagospodarowania terenu.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenu i obecny sposób użytkowania terenów, optymalny sposób zagospodarowania obszaru, zgodny z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi stwierdza się, że przekształcenia wprowadzone przez zmianę planu nie są sprzeczne z uwarunkowaniami środowiska i nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

Oddziaływanie na glebę i powierzchnię ziemi

Na obszarze Gminy Bolesław brak jest najlepszych gleb I i II klasy bonitacyjnej, przeważają tutaj gleby IV klasy bonitacyjnej. Łącznie IV klasa bonitacyjna zajmuje ok. 63% gleb w gminie, natomiast ok. 28% stanowią gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Udział gruntów zaliczanych do III klasy stanowi 9,2%. Na obszarze objętym zmianą planu dominuje kompleks żytni bardzo dobry – ok. 46% powierzchni gruntów rolnych.

W projekcie zmiany planu wskazano ok. 5 ha terenów do zainwestowania w obrębie gleb III klasy bonitacyjnej co wiąże się z koniecznością uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Wielkość powierzchni poszerzeń terenów do zainwestowania oraz stan gleb w obszarze objętym opracowaniem decydują o niewielkim uszczupieniu przestrzeni produkcyjnej gleb związanego z ustaleniami projektu zmiany planu. Możliwość uzupełnienia istniejącej zabudowy wpływa na ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych, przy czym biorąc

pod uwagę istniejący stan zagospodarowania będą to zmiany bardzo niewielkie. Zapisy zmiany planu zobowiązują do zachowania odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnych w zależności od przeznaczenia terenu.

Przekształceniu będzie ulegać rzeźba terenu w wyniku prowadzonych prac ziemnych przygotowujących tereny na posadowienie nowej zabudowy.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego wpływu zapisów zmiany planu na gleby i powierzchnie ziemi. Zmiany, jakie w tym zakresie wystąpią, będą trwałe (przekształcenie powierzchni ziemi wskutek posadowienia nowych budynków), ale ich skala będzie lokalna.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zapisy projektu zmiany planu przewidują poszerzenie terenów przeznaczonych do zainwestowania (tereny mieszkaniowe, tereny usługowe oraz tereny komunikacji) na obszarze ok. 21 ha, a także zmiany kategorii przeznaczeń terenów wskazanych do zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych na ok. 0,4 ha, jak również ograniczenie zasięgu terenów komunikacji na powierzchni ok. 0,7 ha. Głównym zagrożeniem dla wód jest powstawanie większej ilości ścieków komunalnych i opadowych. Zanieczyszczenie sieci hydrograficznej niedostatecznie oczyszczonymi ściekami bądź wodami opadowymi prowadzić może do pogorszenia się jakości wód podziemnych poprzez infiltrację.

Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu środowiska wodnego powinno opierać się przede wszystkim na zasadach ochrony wód zawartych w projekcie zmiany planu oraz przepisach odrębnych.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu przy prawidłowo prowadzonej gospodarce wodno – ściekowej nie powinna powodować ponadnormatywnego zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

Warunki wodne Gminy Bolesław są silnie uzależnione od prowadzonej na terenie gminy działalności górniczej. Problem ten jest niezmiernie istotny zarówno w kontekście ochrony środowiska, ale równie ważny w kontekście zaopatrzenia gminy w wodę bytowo – gospodarczą. Dotychczasowe zaopatrzenia bazujące na działalności kopalni musi ulec zmianie. Występujące na jej terenie potencjalne ujęcia wody w obrębie piętra triasowego, nie będą nadawały się do eksploatacji, ze względu na zanieczyszczenia powstałe w wyniku zakończenia eksploatacji górniczej, na co wskazuje opracowanie „Zmiana Systemu zaopatrzenia w wodę rejonu olkuskiego po zakończeniu eksploatacji kopalń Zakładów Górniczo - Hutniczych Bolesław S.A. w Bukowni” (rok 2011).

Przeciwdziałanie skutkom likwidacji kopalni ZGH Bolesław, a zwłaszcza szkodom powstałym w wyniku podniesienia się poziomów wód gruntowych opiera się przede wszystkim na ustaleniach:

- Wskazuje się strefę zagrożenia podtopieniami, dla której obowiązuje:
 - a) zakaz podpiwniczeń,
 - b) wskazuje się na konieczność podniesienia poziomu +/-0.00 budynków na minimum 50 cm ponad poziom terenu
 - c) dopuszcza się zmianę ukształtowania terenu, w tym podniesienie rzędnej terenu,
 - d) przy zmianie ukształtowania terenu należy rozwiązać odprowadzenie wód w sposób nie powodujący szkód na działkach sąsiednich,

- e) zmiana ukształtowania terenu nie może zakłócać stosunków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Warunkiem poprawy stanu czystości wód jest konsekwentna realizacja programów oczyszczania ścieków bytowo – gospodarczych, w drodze budowy kanalizacji oraz ograniczania niekontrolowanej chemizacji rolniczej i usuwania większych skupisk istniejących zanieczyszczeń przemysłowych w glebie.

Jeżeli realizacja inwestycji dopuszczonych zmianą planu zostanie przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, to można stwierdzić, że nie prognozuje się negatywnego wpływu zapisów zmiany planu na środowisko wodne.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Gmina Bolesław położona jest w rejonie uważanym za najbardziej zdegradowany pod względem jakości powietrza w województwie małopolskim. Źródła zanieczyszczeń powietrza stanowią tu napływy z aglomeracji śląskiej, zakłady przemysłowe, komunikacja samochodowa, a także indywidualne systemy grzewcze.

Na jakość powietrza w granicach Gminy Bolesław w istotny sposób wpływają zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł znajdujących się poza granicami województwa. Napływ zanieczyszczeń następuje z kierunku zachodniego.

Planowane zainwestowanie (poza okresowym zapyleniem związanym z realizacją zabudowy) nie stworzy sytuacji, która mogłaby się przyczynić do znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń oraz pogorszenia stanu higieny atmosfery. Przy stosowaniu do celów grzewczych przyjaznych dla środowiska źródeł energii przewidywany wzrost emisji zanieczyszczeń nie powinien przekroczyć dopuszczalnych poziomów.

Oddziaływanie na krajobraz

W poszukiwaniu właściwej równowagi między ochroną, zarządzaniem i planowaniem krajobrazu, należy pamiętać, że celem nie jest zachowanie krajobrazu w jakimś punkcie jego przekształceń. Krajobrazy zawsze zmieniały się i będą się zmieniać, zarówno na skutek procesów naturalnych, jak i działań ludzkich. W rzeczywistości, należy dążyć do zarządzania przyszłymi zmianami w sposób, który uznaje różnorodność i jakość odziedziczonych krajobrazów i zmierza do zachowania, a nawet zwiększenia, ich różnorodności i jakości nie pozwalając na niszczenie najcenniejszych.

Na omawianym obszarze występuje krajobraz osadniczy, rolniczy i porolniczy, powszechny w regionie. Krajobraz obszaru będącego przedmiotem opracowania nie jest krajobrazem noszącym cechy unikalne, wymagające ochrony. Nie występują tu formy ukształtowania terenu lub rodzaj pokrycia wpływające na wysoką atrakcyjność krajobrazową w skali ponadlokalnej. Nie prowadzą przez ten obszar ciągi i osie widokowe, brak tu punktów widokowych.

Ukształtowanie oraz pokrycie terenu wpływają na słabą ekspozycję obszaru. W granicach terenu objętego zmianą planu występują dwie kapliczki stanowiące lokalne wyróżniki krajobrazu, podnoszące jego walory. Zapisy projektu zmiany planu zapewniają ochronę tych obiektów oraz ich ekspozycji.

Zapisy zmiany planu nie wpływają na przekształcenia typów krajobrazu. Utrzymuje się dotychczasowy charakter terenów, nie wprowadza się istotnych zmian związanych z wysokością, ani dopuszczalnymi formami zabudowy. Na skutek realizacji ustaleń zmiany planu nie nastąpią znaczące zmniejszenia powierzchni terenów otwartych, ani leśnych czy zadrzewionych. Charakter krajobrazu nie ulegnie zmianie. Nie prognozuje się istotnego negatywnego wpływu ustaleń projektu zmiany planu na krajobraz.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną oraz florę i faunę

Poszerzenia terenów przeznaczonych do zainwestowania leżą poza terenami odznaczającymi się wysokimi walorami przyrodniczymi. Nie stwierdzono tutaj występowania gatunków płazów, gadów czy owadów, które byłyby objęte ochroną z mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody. Według danych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie jedynie północno wschodnia część omawianego obszaru znajduje się w zasięgu miejsc koncentracji zwierząt. Jednakże planowane przyrosty terenów przeznaczonych do zainwestowania, z wyjątkiem przyrostu drogi 3KDD, leżą poza obszarami mogącymi spełniać funkcję korytarzy ekologicznych.

Prognozuje się, że planowane poszerzenie terenów zurbanizowanych i sieci infrastrukturalnych oraz utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia terenów nie wpłynie w sposób znacząco negatywny na różnorodność florystyczną i faunistyczną na obszarze gminy. Nie oznacza to oczywiście, że nie mogą wystąpić pewne uciążliwości dla świata zwierząt i roślin. Uciążliwości wynikające z zainwestowania mogą przejawiać się wzrostem zanieczyszczeń atmosfery oraz możliwością skażenia środowiska gruntowo – wodnego przez ścieki bytowe. Czynniki te mogą spowodować pogorszenie się stanu zieleni wysokiej oraz jakości gleb, a także zanieczyszczeniem wód gruntowych i powierzchniowych, których stan sanitarny jest istotny dla występowania określonych gatunków roślin i zwierząt. Jednak prognozuje się, że oddziaływania te nie będą znaczące, a tereny o szczególnej wartości pozostaną poza zasięgiem nowych inwestycji i powinny utrzymać swoje walory mimo rozwoju przestrzennego gminy.

Oddziaływanie wprowadzanych przekształceń w projekcie zmiany planu na florę i faunę tego terenu będzie krótkotrwałe i ograniczone, niewielkie ujemne oddziaływanie może nastąpić jedynie w czasie trwania robót ziemnych związanych z ewentualnym powstawaniem nowych budynków.

Przyjęte rozwiązania w zakresie struktury przyrodniczej (układu terenów zieleni powiązanych siecią rzeczną), pozwalają ocenić, że obecna bioróżnorodność nie powinna wskutek planowanego rozwoju gminy zostać obniżona.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz. 672 z późn. zm.) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego

ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Prognozuje się, iż zakres i skala nowych terenów przeznaczonych do zabudowy względem obowiązującego planu nie wpłynie negatywnie na zasoby naturalne.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na obszarze zmiany planu znajduje się 3 obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz 5 stanowisk archeologicznych. Projekt zmiany planu zakłada zachowanie obiektów objętych ewidencją oraz zapewnienie ich ekspozycji, a także dopuszcza prowadzenie działań na rzecz ich odnowy, zagospodarowania oraz wykorzystania w celu ochrony przed degradacją. W związku z tym nie przewiduje się występowania negatywnego oddziaływania na zabytki.

Oddziaływanie na ludzi

Wpływ na zdrowie ludzi realizacji projektu będzie następujący:

- na etapie budowy, oddziaływania ze względu na odległość terenu budowy od istniejącej zabudowy mieszkaniowej wystąpią lokalnie oddziaływania dla mieszkańców, i okresowe pogorszenie warunków życia (hałas, wzrost zanieczyszczenie powietrza, itp.),
- na etapie eksploatacji oddziaływania będą pośrednie, trwałe, tj. bez zmian w stosunku do stanu istniejącego,
- na etapie budowy oddziaływania emitowanego hałasu i pojawiających się wibracji będą bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne,
- na etapie eksploatacji oddziaływania emitowanego hałasu i pojawiających się wibracji będą bezpośrednie, zmienne w zależności od natężenia ruchu komunikacyjnego
- brak oddziaływań promieniowania elektromagnetycznego przy zachowaniu stref bezpieczeństwa od linii elektroenergetycznych;

Prognozuje się, iż skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń (tj.: zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, ścieki, odpady stałe, hałas) nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia ludzi.

3.2. Wpływ przewidywanych oddziaływań na obszary Natura 2000

Tabela 5. Oddziaływanie ustaleń zmiany planu w kontekście zagrożeń i presji wywieranych na obszary Natura 2000

Obszar	Poziom oddziaływania	Oddziaływanie wewnętrzne/zewnętrzne	Zagrożenie i presje	Oddziaływanie ustaleń zmiany planu	Ustalenia zmiany planu
Pustynia Błędowska	wysoki	wewnętrzne	Zalesianie terenów otwartych	Nie dotyczy	-
	wysoki	wewnętrzne	Zanieczyszczenie gleby i odpady stałe (z wyłączeniem zrzutów)	Nie dotyczy	-
Armeria	niski	zewnętrzne	Zabudowa rozproszona	Brak	Ze względu na znaczną odległość oraz skalę poszerzenia terenów do zabudowy
	niski	wewnętrzne	Pozyskiwanie / usuwanie roślin lądowych - ogólnie	Nie dotyczy	-
Pleszczotka	niski	zewnętrzne	Zabudowa rozproszona	Brak	Ze względu na znaczną odległość oraz skalę poszerzenia terenów do zabudowy
	niski	wewnętrzne	Pozyskiwanie / usuwanie roślin lądowych - ogólnie	Nie dotyczy	-

Oznaczenia:

+	ustalenia projektu zmiany planu oddziałują pozytywnie
-	ustalenia projektu zmiany planu oddziałują negatywnie
+/-	ustalenia projektu zmiany planu oddziałują pozytywnie i negatywnie
nie dotyczy	ustalenia projektu zmiany planu nie mają wpływu

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem danych z SDF

Prognozuje się, iż planowane zagospodarowanie terenu nie będzie oddziaływać na najbliższej położone obszary Natura 2000. Ustalenia zmiany planu zawierają zapisy ograniczające negatywne oddziaływanie planowanego zagospodarowania na środowisko.

Planowane w niniejszym projekcie zmiany nie będą znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji hałasu, zaburzenia stosunków wodnych, przekształceń funkcjonalnych krajobrazu.

Ponadto warto pamiętać, że chronione siedliska muraw galmanowych powstały dzięki działalności przemysłowej, i ich występowanie jest uzależnione od obecności metali ciężkich. Występujące tu gatunki są odporne na działalność przemysłową i przystosowane do skrajnie niekorzystnych warunków. Można stwierdzić, że poszerzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i usługową, a także tereny komunikacji, które przewiduje projekt zmiany planu, nie pogorszy stanu siedlisk przyrodniczych ani siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000. Nie pogorszy także integralności obszaru Natura 2000.

Potencjalnym zagrożeniem jest jedynie sukcesja naturalna lub niewłaściwie prowadzona rekultywacja, prowadzące do zarastania muraw roślinnością krzewiastą i drzewiastą, w tym rozrastanie się obcych gatunków inwazyjnych - karagana i robinii akacjowej. Warunkiem zachowania charakteru siedlisk jest także ograniczenie rozwoju sosny.

Na podstawie zebranych danych można stwierdzić, że projekt zmiany planu nie będzie wywierać istotnego negatywnego oddziaływania na cele, przedmiot ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

3.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na skutek realizacji ustaleń projektu zmiany planu w zasięgu mogącym przekraczać granice państwa. Najbliższa granica państwa (z Czechami i Słowacją) znajduje się w odległości ok. 85 km od omawianego obszaru.

4. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań

Ustalenia projektu zmiany planu ograniczają lub eliminują negatywne oddziaływanie poprzez wprowadzenie zapisów:

- 1) Ustalenia dotyczące zasad **ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego**:
 - Obowiązuje ochrona wód podziemnych GZWP nr 454 Olkusz-Zawiercie polegająca na:
 - a) stosowaniu zabezpieczeń przed przenikaniem do podłoża substancji wpływających na jakość wód podziemnych oraz na niepodejmowaniu przedsięwzięć mogących wpływać znacząco na ilość lub jakość wód,
 - b) ograniczanie chemicznej ochrony roślin i nawożenia gleby oraz wykluczeniu rolniczego wykorzystania ścieków;
 - Nie dopuszcza się lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych; zakaz ten nie dotyczy inwestycji celu publicznego takich jak:
 - a) dróg publicznych,
 - b) sieci i urządzeń zaopatrzenia w wodę,
 - c) urządzeń umożliwiających pobór wód podziemnych,
 - d) sieci i urządzeń kanalizacji,
 - e) sieci i urządzeń zaopatrzenia w gaz,
 - f) obiektów i budowli przeciwpowodziowych,
 - g) inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
 - Na obszarze objętym zmianą planu nie dopuszcza się lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi, a w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii w rozumieniu przepisów odrębnych;
 - Na całym obszarze objętym zmianą planu ustala się następujące ograniczenia w użytkowaniu terenów:
 - a) nakaz zachowania części powierzchni niezainwestowanej zgodnie z ustaleniami dla terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi jako powierzchni biologicznie czynnej;

- b) w obrębie nieruchomości przyległych do cieków i zbiorników wodnych zachowanie dostępu wód w obszarze odległości 1,5 m od linii brzegu,
- Prowadzenie działalności usługowej lub produkcyjnej nie może powodować uciążliwości, w tym zwłaszcza odorów, hałasu, wibracji, zanieczyszczeń powietrza wykraczających poza granice terenu, do którego użytkownik posiada tytuł prawny;
- Dla celów ochrony przed hałasem uwzględnia się dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi:
 - a) w terenach MN1 oraz MN2 jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) wskazuje się na rysunku zmiany planu strefę uciążliwości hałasu drogowego >68 dB, w zasięgu której nie dopuszcza się budynków przeznaczonych na pobyt ludzi,
 - c) wskazuje się na rysunku zmiany planu strefę uciążliwości hałasu drogowego >64 dB, w zasięgu której nie dopuszcza się zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
- 2) Ustalenia dotyczące zasad **ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej**:
 - Dla obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wymienionych w pkt 2 ustala się:
 - a) zachowanie i utrzymanie substancji zabytkowej i detalu architektonicznego,
 - b) zakaz przekształceń powodujących obniżenie wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych,
 - c) zakaz wprowadzania elementów zagospodarowania terenu przesłaniających ekspozycję obiektów zabytkowych od strony dróg publicznych,
 - Na obszarze objętym zmianą planu występują stanowiska archeologiczne, dla których obowiązuje:
 - a) współdziałanie w zakresie zamierzeń związanych z prowadzeniem prac ziemnych z odpowiednim organem do spraw ochrony zabytków, w tym powiadomienie o zamiarze prowadzenia prac ziemnych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
 - b) zapewnienie warunków dla nadzoru archeologicznego lub badań archeologicznych;
 - Obowiązuje ochrona przypadkowo dokonanych odkryć zabytków i obiektów archeologicznych oraz znalezisk przedmiotów, co do których istnieje przypuszczenie, że mogą być zabytkami archeologicznymi, wstrzymanie robót w miejscu odkrycia, zabezpieczenie znaleziska i powiadomienie o odkryciu właściwych służb ochrony zabytków, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 3) Ustalenia **dotyczące granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie**, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów:
 - Wskazuje się strefę zagrożenia podtopieniami, dla której obowiązuje:
 - a) zakaz podpiwniczeń,
 - b) podniesienie poziomu +/- 0.00 budynków na co najmniej 50 cm ponad poziom terenu,
 - c) dopuszcza się zmianę ukształtowania terenu, w tym podniesienie rzędnej terenu,
 - d) przy zmianie ukształtowania terenu należy rozwiązać odprowadzenie wód w sposób nie powodujący szkód na działkach sąsiednich,
 - e) zmiana ukształtowania terenu nie może zakłócać stosunków wodnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

- 4) Ustalenia dotyczące **uzbrojenia terenu w sieci i urządzenia odprowadzania i oczyszczania ścieków**:
 - Przyjmuje się system odprowadzania ścieków w oparciu o zbiorczą sieć kanalizacyjną;
 - Do czasu realizacji kanalizacji zbiorczej dopuszcza się:
 - a) stosowanie szczelnych zbiorników wybieralnych,
 - b) indywidualne przydomowe systemy oczyszczania ścieków;
 - Dopuszcza się utrzymanie indywidualnych przydomowych systemów oczyszczania ścieków po zrealizowaniu kanalizacji zbiorczej;
 - Dopuszcza się budowę przydomowych indywidualnych systemów oczyszczania ścieków po zrealizowaniu kanalizacji zbiorczej w przypadku braku techniczno-ekonomicznych możliwości budowy przyłącza do kanalizacji zbiorczej;
 - Obowiązuje zakaz zrzutu nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu;
 - Zagospodarowanie wód opadowych nie może naruszać stanu wód na gruncie ze szkodą dla terenów sąsiednich.
- 5) Ustalenia dotyczące **uzbrojenia terenu w sieci i urządzenia elektroenergetyki**:
 - Dopuszcza się w terenach budowlanych lokalizację urządzeń o mocy nie przekraczającej 100 kW, w tym mikroinstalacji wytwarzających energię elektryczną ze źródeł wykorzystujących energię słoneczną.
- 6) Ustalenia dotyczące **zaopatrzenia w ciepło**:
 - Nakazuje się stosowanie rozwiązań wykorzystujących paliwa niskoemisyjne lub rozwiązania nieemisyjne.
- 7) Ustalenia dotyczące **gromadzenia i usuwania odpadów**:
 - Nie dopuszcza się gromadzenia odpadów w miejscach do tego niewyznaczonych i w sposób umożliwiający przenikanie składników odpadów do środowiska;
 - Nie dopuszcza się składowania odpadów obcych, nie wytworzonych w wyniku własnej działalności lub bytowania;
- 8) Ustalenia szczegółowe w **terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**:
 - Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów hodowlanych oraz obiektów usługowych i produkcyjnych powodujących uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej lub stwarzających zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi, a także generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
 - Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu:
 - a) maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy 40 %,
 - b) minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej 50 %,
 - c) wskaźnik intensywności zabudowy:
 - minimalny 0,01,
 - maksymalny 0,4,
 - d) rzut budynku nie może przekraczać powierzchni 400 m²,
 - e) nie dopuszcza się zabudowy szeregowej,
 - f) dopuszcza się zabudowę bliźniaczą;

5. Rozwiązania alternatywne

Alternatywy polegające na poszukiwaniu innych lokalizacji, funkcji lub parametrów dla nowych terenów wyznaczanych do zabudowy były przedmiotem rozważań na etapie sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W toku prac nad dokumentem studium, w tym analiz struktury przyrodniczej w całościowym ujęciu struktury przestrzennej gminy, wskazana została lokalizacja oraz funkcja dla obszaru będącego przedmiotem sporządzania zmiany planu, określone zostały również parametry dla nowej zabudowy. Na tym etapie nie jest więc rozważane poszukiwanie alternatywnych lokalizacji i funkcji, ani parametrów zabudowy.

6. Wnioski złożone do prognozy

Do prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław obejmującej miejscowości Ujków Nowy, Małobądz i Krze nie wpłynęły żadne wnioski.

7. Bibliografia

1. *Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bolesław na lata 2010 – 2013 z perspektywą na lata 2014 – 2017*, Bolesław, grudzień 2009r.
2. *Geografia regionalna Polski*, J. Kondracki, Warszawa 2011.
3. *Identyfikacja krajobrazów na poziomie regionalnym – doświadczenia wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej w skali województwa*, [W:] *Identyfikacja i ocena krajobrazów - wdrażanie Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Referaty konferencyjne*, A. Rozenau-Rybowicz, GDOŚ, Warszawa 2013.
4. *Mapa atrakcji geoturystycznych województwa małopolskiego*, skala 1: 200 000, opracowanie merytoryczne PIG - Państwowy Instytut Badawczy, B. Bąk, I. Laskowicz, B. Radwanek-Bąk, wyd. Compass, Kraków 2011.
5. *Mapa Hydrograficzna Polski*, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005.
6. *Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony*, Kleczkowski A.S. (red), Akademia Górniczo Hutnicza, Kraków 1990.
7. *Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2015 r.*, Wydział Monitoringu Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, manuskrypt, kwiecień 2016.
8. *Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Bolesław*, grudzień 2009.
9. *Opracowanie ekofizjograficzne do zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław: obszar Nr 7 Krzykawka, częściowa zmiana w obszarach: Nr 1 Bolesław i Hutki, Nr 4 Krążek, Podlipie i Międzygórze, Nr 5 Ujków Nowy, Małobądz i Krze, Nr 6 Krzykawka*, Bolesław 2014.
10. *Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław*, 2009.
11. *Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bolesław na lata 2010-2032*, Bolesław 2010.
12. *Prognoza Oddziaływania na Środowisko Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bolesław*, Wrocław 2011.
13. *Program opieki nad zabytkami Gminy Bolesław na lata 2014 – 2017*, Uchwała Nr XXXV/316/2014 Rady Gminy Bolesław z dnia 11 lipca 2014.
14. *Raport o Stanie Lasów w Polsce 2014*, Państwowe Gospodarstwo Leśne, Lasy Państwowe, 2015.
15. *Raport o stanie środowiska w województwie małopolskim w 2014 roku*, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Kraków 2015.
16. *Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010*, R. Zielony, A. Kliczkowska, Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, 2012.
17. *Rejestr zabytków nieruchomych województwa małopolskiego z uwzględnieniem podziału na powiaty i gminy*, kwiecień 2016.
18. *Spoleczne i środowiskowe skutki likwidacji kopalni ZGH Bolesław S.A. przez zatopienie*, J. Motyka, Fundacja Nauka i Tradycje Górnicze, Kraków, 2012.

19. *Sporządzenie bazy danych przestrzennych o korytarzach ekologicznych w Małopolsce*, RDOŚ, Kraków.
20. *Standardowy formularz Natura 2000, Armeria PLH120091*.
21. *Standardowy formularz Natura 2000, Pleszczotka PLH120092*.
22. *Standardowy formularz Natura 2000, Pustynia Błędowska PLH120014*.
23. *Strategia rozwoju dla obszaru funkcjonalnego zajmowanego przez gminy Olkusz, Bukowno, Bolesław i Klucze, która określi plan działania wobec ewentualnych podtopień na obszarach znajdujących się w strefie oddziaływania działalności górniczej likwidowanej kopalni*, Główny Instytut Górnictwa, 2014r.
24. *Strategia Rozwoju Gminy Bolesław na lata 2008 – 2025*, Bolesław 2008 r.
25. *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bolesław*, Uchwała Nr XIX/160/2012 Rady Gminy Bolesław z dnia 19 września 2012 r.
26. Uchwała Rady Gminy Bolesław Nr XIX/167/2016 z dnia 24 maja 2016 roku w sprawie przystąpienia do częściowej zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolesław dla miejscowości Krzykawa.
27. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, t.j.: Dz. U. z 2015 r. poz. 909.
28. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 672.
29. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, t.j.: Dz.U. z 2015 r. poz. 469.
30. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r., t.j.: Dz.U. z 2016 r. poz. 778.
31. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, t.j. Dz.U. z 2015, poz. 1651.
32. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, t.j.: Dz.U. z 2016, poz. 353.
33. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, t.j.: Dz.U. z 2015, poz. 196.
34. *Wyniki klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2015*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Kraków 2016.
35. Zmiana Systemu zaopatrzenia w wodę rejonu olkuskiego po zakończeniu eksploatacji kopalń Zakładów Górniczo – Hutniczych „Bolesław” S.A. w Bukownie, 2011 r.

Strony internetowe:

1. *Centralny rejestr form ochrony przyrody*, <http://crfop.gdos.gov.pl>
2. *Geoserwis GDOŚ* <http://geoserwis.gdos.gov.pl>
3. *Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej* <http://kzgw.gov.pl>
4. *Małopolska Infrastruktura Informacji Przestrzennej*
<http://miip.geomalopolska.pl/imap/>
5. *Państwowy Instytut Geologiczny* <http://www.pgi.gov.pl/>
6. *Państwowa Służba Hydrogeologiczna* <http://www.psh.gov.pl/>
7. *Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie*
<http://krakow.rdos.gov.pl>
8. *Standardowe formularze danych o obszarach Natura 2000*
<http://natura2000.gdos.gov.pl/>
9. *Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie*
<http://www.krakow.pios.gov.pl/>